

El Consell ha de retre compte del grau de compliment d'aquesta resolució en el termini màxim de quatre mesos des de l'aprovació.

Palau de les Corts Valencianes
València, 27 de febrer de 2023

El president
Emigdio Tormo Moratalla

El secretari
Francisco Rubio Delgado

El Consell debe dar cuenta del grado de cumplimiento de esta resolución en el plazo máximo de cuatro meses desde su aprobación.

Palau de les Corts Valencianes
València, 27 de febrero de 2023

El presidente
Emigdio Tormo Moratalla

El secretario
Francisco Rubio Delgado

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei, de la Generalitat, de protecció lumínica del medi nocturn a la Comunitat Valenciana (RE número 69.814)

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS VALENCIANES

D'acord amb l'article 96.1 del Reglament de les Corts Valencianes, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* el Projecte de llei, de la Generalitat, de protecció lumínica del medi nocturn a la Comunitat Valenciana (RE número 69.814), admès a tràmit per la Mesa de les Corts Valencianes en la reunió del 28 de febrer de 2023.

Palau de les Corts Valencianes
València, 28 de febrer de 2023

El president
Enric Morera i Català

PROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓ LUMÍNICA DEL MEDI NOCTURN A LA COMUNITAT VALENCIANA

Índex
EXPOSICIÓ DE MOTIUS
CAPÍTOL I - DISPOSICIONS GENERALS
Article 1. Objecte i finalitat
Article 2. Definicions
Article 3. Àmbit d'aplicació
Article 4. Exclusions de l'àmbit d'aplicació de la llei
CAPÍTOL II - ZONIFICACIÓ TERRITORIAL
Article 5. Zonificació territorial
Article 6. Competències i criteris addicionals per a la zonificació lumínica
CAPÍTOL III - DISPOSICIONS TÈCNIQUES DE L'ENLLUMENAT
Article 7. Limitacions de paràmetres luminotècnics
Article 8. Reglamentació tècnica
Article 9. Característiques de les instal·lacions i dels elements d'il·luminació
Article 10. Règim horari de l'enllumenat exterior

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley, de la Generalitat, de protección lumínica del medio nocturno en la Comunitat Valenciana (RE número 69.814)

PRESIDENCIA DE LAS CORTS VALENCIANAS

De acuerdo con el artículo 96.1 del Reglamento de las Corts Valencianas, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de las Corts Valencianas* el Proyecto de ley, de la Generalitat, de protección lumínica del medio nocturno en la Comunitat Valenciana (RE número 69.814), admitido a trámite por la Mesa de las Corts Valencianas en la reunión del 28 de febrero de 2023.

Palau de les Corts Valencianes
València, 28 de febrer de 2023

El presidente
Enric Morera i Català

PROYECTO DE LEY DE LA GENERALITAT, DE PROTECCIÓN LUMÍNICA DEL MEDIO NOCTURNO EN LA COMUNITAT VALENCIANA

Índice
EXPOSICIÓN DE MOTIVOS
CAPÍTULO I - DISPOSICIONES GENERALES
Artículo 1. Objeto y finalidad
Artículo 2. Definiciones
Artículo 3. Ámbito de aplicación
Artículo 4. Exclusiones del ámbito de aplicación de la ley
CAPÍTULO II - ZONIFICACIÓN TERRITORIAL
Artículo 5. Zonificación territorial
Artículo 6. Competencias y criterios adicionales para la zonificación lumínica
CAPÍTULO III - DISPOSICIONES TÉCNICAS DEL ALUMBRADO
Artículo 7. Limitaciones de parámetros luminotécnicos
Artículo 8. Reglamentación técnica
Artículo 9. Características de las instalaciones y de los elementos de iluminación
Artículo 10. Régimen horario del alumbrado exterior

Article 11. Prohibicions generals**CAPÍTOL IV - ACTUACIONS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES**

Article 12. Obligacions de les administracions públiques i de les persones promotores o responsables de la instal·lació de lluminàries

Article 13. Criteris generals de competència municipal

Article 14. Règim d'intervenció administrativa

Article 15. Contractació pública de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic i entitats locals en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL V - RÈGIM ECONÒMIC

Article 16. Recursos econòmics

Article 17. Règim d'ajudes

CAPÍTOL VI - POTESTAT D'INSPECCIÓ I CONTROL I RÈGIM SANCIÓNADOR

Article 18. Potestat d'inspecció i control

Article 19. Responsables

Article 20. Procediment sancionador

Article 21. Mesures de caràcter provisional

Article 22. Infraccions

Article 23. Tipificació d'infraccions

Article 24. Tipus de sancions

Article 25. Criteris de graduació de les sancions

Article 26. Multes coercitives i reparació de danys

Article 27 Competència per a sancionar i termini per a resoldre i notificar

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Col·laboració autonòmica i campanyes de difusió i conscienciació

Segona. Informació ciutadana

Tercera. Termini per a l'aprovació del reglament de desenvolupament d'aquesta llei

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Zonificació

Segona. Enllumenats exteriors existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei

Tercera. Plans municipals d'il·luminació exterior en els municipis de la Comunitat Valenciana

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació normativa

Segunda. Ordenances vigents

Tercera. Entrada en vigor

Artículo 11. Prohibiciones generales**CAPÍTULO IV - ACTUACIONES DE LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS**

Artículo 12. Obligaciones de las Administraciones Públicas y de las personas promotoras o responsables de la instalación de luminarias

Artículo 13. Criterios generales de competencia municipal

Artículo 14. Régimen de intervención administrativa

Artículo 15. Contratación pública de la Administración de la Generalitat y su sector público y entidades locales en el ámbito de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO V - RÉGIMEN ECONÓMICO

Artículo 16. Recursos económicos

Artículo 17. Régimen de ayudas

CAPÍTULO VI - POTESTAD DE INSPECCIÓN Y CONTROL Y RÉGIMEN SANCIÓNADOR

Artículo 18. Potestad de inspección y control

Artículo 19. Responsables

Artículo 20. Procedimiento sancionador

Artículo 21. Medidas de carácter provisional

Artículo 22. Infracciones

Artículo 23. Tipificación de infracciones

Artículo 24. Tipos de sanciones

Artículo 25. Criterios de graduación de las sanciones

Artículo 26. Multas coercitivas y reparación de daños

Artículo 27 Competencia para sancionar y plazo para resolver y notificar

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Colaboración autonómica y campañas de difusión y concienciación

Segunda. Información ciudadana

Tercera. Plazo para la aprobación del reglamento de desarrollo de esta ley

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Zonificación

Segunda. Alumbrados exteriores existentes a la entrada en vigor de la presente ley

Tercera. Planes municipales de iluminación exterior en los municipios de la Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación normativa

Segunda. Ordenanzas vigentes

Tercera. Entrada en vigor

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La Constitució Espanyola contempla la protecció del medi ambient com un principi rector de la política social i econòmica, i estableix en l'article 45 el dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona i el deure de conservar-lo, així com l'obligació de tots els poders públics de vetlar per la seua protecció, millora i, si és el cas, la restauració dels espais degradats per l'activitat humana.

De conformitat amb l'article 149.1.23.^a de la Constitució Espanyola, correspon a l'Estat la legislació bàsica sobre la protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultades de les comunitats autònombes d'establir normes adicionals de protecció. En aquest sentit, sobre la base de l'article 50.6 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, correspon a la Generalitat el desplegament legislatiu i l'execució de la protecció del medi ambient.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

La Constitución Española contempla la protección del medio ambiente como un principio rector de la política social y económica, estableciendo en su artículo 45 el derecho a disfrutar de un medio ambiente adecuado para el desarrollo de la persona y el deber de conservarlo, así como la obligación de todos los poderes públicos de velar por su protección, mejora y, en su caso, la restauración de los espacios degradados por la actividad humana.

De conformidad con el artículo 149.1.23.^a de la Constitución Española, corresponde al Estado la legislación básica sobre la protección del medio ambiente, sin perjuicio de las facultades de las comunidades autónomas de establecer normas adicionales de protección. En este sentido, en base al artículo 50.6 de l'Estatut d'Autonomía de la Comunitat Valenciana, corresponde a la Generalitat el desarrollo legislativo y la ejecución de la protección del medio ambiente.

La present llei s'adequa als principis previstos en l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Pùbliques, si bé aquests no són d'aplicació directa a la iniciativa legislativa de les comunitats autònòmiques, resulten coherents amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, en la medida en què aquesta llei és un instrument adequat per a garantir la consecució de la finalitat pretesa, atés que els objectius i el marc jurídic tuitiu del medi nocturn que aquesta norma crea dona una resposta efectiva als riscos associats a la contaminació lumínica, així com a la necessitat d'establir sistemes d'il·luminació basats en l'eficiència energètica i l'estalvi en el consum d'energia, preservant a la societat valenciana també dels efectes derivats del canvi climàtic. Resultant, per tant, un marc de regulació necessari, que introduceix la graduació i proporcionalitat en el marc regulador, i els principis d'eficàcia i eficiència, al no introduir càrregues administratives innecessàries o accessòries, adequant-se també al principi de transparència establint l'obligació de la Generalitat de publicar biennalment un informe sobre la contaminació lumínica i eficiència energètica en la Comunitat Valenciana, així com l'obligació dels ajuntaments de publicar anualment la dada de consum energètic en l'enllumenat públic per habitant.

La Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, va establir en la disposició addicional quarta que les administracions pùbliques, en l'àmbit de les seues competències, han de promoure la prevenció i reducció de la contaminació lumínica, amb la finalitat de:

- a) Promoure un ús eficient de l'enllumenat exterior, sense menyscapte de la seguretat que ha de proporcionar a la persona que circula a peu, als vehicles i a les propietats.
- b) Preservar al màxim possible les condicions naturals de les hores nocturnes en benefici de la fauna, la flora i els ecosistemes en general.
- c) Previndre, minimitzar i corregir els efectes de la contaminació lumínica en el cel nocturn i, en particular, a l'entorn dels observatoris astronòmics que treballen dins de l'espectre visible.
- d) Reduir la intrusió lumínica en zones diferents de les que es pretén il·luminar, principalment en entorns naturals i interior d'edificis.

A més en l'àmbit normatiu europeu, cal tindre en compte el Reglament (UE) 2019/2020 de la Comissió d'1 d'octubre de 2019, pel qual s'estableixen requisits de disseny ecològic per a les fonts lluminoses i els mecanismes de control independents d'acord amb la Directiva 2009/125/CE del Parlament Europeu i del Consell, i per la qual es deroguen els reglaments (CE) núm. 244/2009, (CE) núm. 245/2009 i (UE) núm. 1194/2012 de la Comissió, així com el Reial decret 1890/2008, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'eficiència energètica en instal·lacions d'enllumenat exterior i les seues instruccions tècniques complementàries EA-01 a EA-07, o normativa que el substituïsca en matèria d'estalvi i eficiència energètica i reducció de la contaminació lumínica en les instal·lacions d'enllumenat exterior, així com les seues instruccions tècniques complementàries. Cal considerar també les guies de bones pràctiques redactades per la Unió Europea

La presente ley se adecúa a los principios previstos en el artículo 129.1 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Pùbliques, si bien estos no son de aplicación directa a la iniciativa legislativa de las comunidades autònòmicas, resultan coherentes con los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia y eficiencia, en la medida en que esta ley es un instrumento adecuado para garantizar la consecución de la finalidad pretendida, dado que los objetivos y el marco jurídico tuitivo del medio nocturno que esta norma crea da una respuesta efectiva a los riesgos asociados a la contaminación lumínica, así como a la necesidad de establecer sistemas de iluminación basados en la eficiencia energética y el ahorro en el consumo de energía, preservando a la sociedad valenciana también de los efectos derivados del cambio climático. Resultando, por tanto, un marco de regulación necesario, que introduce la graduación y proporcionalidad en el marco regulatorio, y los principios de eficacia y eficiencia, al no introducir cargas administrativas innecesarias o accesorias, adecuándose también al principio de transparencia estableciendo la obligación de la Generalitat de publicar bienalmente un informe sobre la contaminación lumínica y eficiencia energética en la Comunitat Valenciana, así como la obligación de los ayuntamientos de publicar anualmente el dato de consumo energético en alumbrado público por habitante.

La Ley 34/2007, de 15 de noviembre, de calidad del aire y protección de la atmósfera, estableció en su disposición adicional cuarta que las administraciones pùbliques, en el ámbito de sus competencias, deben promover la prevención y reducción de la contaminación lumínica, con el fin de:

- a) Promover un uso eficiente del alumbrado exterior, sin menoscabo de la seguridad que debe proporcionar a la persona que circula a pie, a los vehículos y a las propiedades.
- b) Preservar al máximo posible las condiciones naturales de las horas nocturnas en beneficio de la fauna, la flora y los ecosistemas en general.
- c) Prevenir, minimizar y corregir los efectos de la contaminación lumínica en el cielo nocturno y, en particular, en el entorno de los observatorios astronómicos que trabajan dentro del espectro visible.
- d) Reducir la intrusión lumínica en zonas distintas a las que se pretende iluminar, principalmente en entornos naturales e interior de edificios.

Además en el ámbito normativo europeo, cabe tener en cuenta el Reglamento (UE) 2019/2020 de la Comisión de 1 de octubre de 2019 por el que se establecen requisitos de diseño ecológico para las fuentes luminosas y los mecanismos de control independientes con arreglo a la Directiva 2009/125/CE del Parlamento Europeo y del Consejo y por la que se derogan los Reglamentos (CE) n.º 244/2009, (CE) n.º 245/2009 y (UE) n.º 1194/2012 de la Comisión, así como el Real Decreto 1890/2008, de 14 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de eficiencia energética en instalaciones de alumbrado exterior y sus Instrucciones técnicas complementarias EA-01 a EA-07, o normativa que lo sustituya en materia de ahorro y eficiencia energética y reducción de la contaminación lumínica en las instalaciones de alumbrado exterior, así como sus instrucciones técnicas complementarias. Cabe considerar también las guías de buenas prácticas redactadas por la Unión Europea

relacionades amb el propòsit d'aquesta llei, com la Green Public Procurement for Road Lighting and Traffic Signals (2019).

Sobre aquest marc normatiu la Llei de la Generalitat de protecció lumínica del medi nocturn en la Comunitat Valenciana pretén protegir l'espai nocturn en el nostre territori, tenint en compte que d'accord amb l'Auditòria operativa de la gestió de l'enllumenat públic exterior dels municipis de la Comunitat Valenciana de la Sindicatura de Comptes, exercicis 2015-2019, la contaminació lumínica es concentra d'una forma molt acusada en les zones més densament poblades, entre les quals s'inclou la zona mediterrània, amb un elevat risc d'exposició a aquesta forma de contaminació per a la societat valenciana i sense que es compte fins hui amb un instrument normatiu específic de protecció del seu espai nocturn, que oferisca un adequat marc jurídic.

Cal indicar en aquest punt que la protecció del medi ambient ha anat guanyant protagonisme entre les preocupacions ciutadanes i en l'activitat normativa i d'execució de les diferents administracions públiques, alhora que s'han diversificat i singularitzat els àmbits i sectors objecte d'aquesta protecció. Aquest és el cas de la protecció davant l'anomenada contaminació lumínica que, juntament amb els efectes perjudicials que suposa per al medi ambient i la salut, té una incidència directa i negativa en el consum energètic i en l'ús dels recursos naturals.

Per això és necessari i urgent protegir l'espai nocturn contra els efectes nocius de la contaminació lumínica, efectes que són ja àmpliament coneguts per la comunitat científica i que consisteixen en l'emissió de flux lluminós de fonts artificials nocturnes en intensitats, direccions o rangs espectrals innecessaris per a la realització de les activitats previstes en la zona en què s'han instal·lat els llums.

La contaminació lumínica afecta la biodiversitat de la flora i la fauna nocturnes, que necessiten la foscor per a mantindre els seus cicles naturals, pol·linització, desplaçament, depredació, aliment i reproducció. Així mateix, s'han constatat impactes adversos en la qualitat ambiental, el canvi climàtic i la salut humana. En aquest últim cas s'ha estudiat la incidència de la llum artificial nocturna sobre la qualitat del son, via la inhibició de la producció de l'hormona melatonina, i s'ha relacionat aquesta inhibició amb diferents problemes de salut en les persones.

A més, una inadequada il·luminació dels espais exteriors té conseqüències negatives també sobre la seguretat viària, ja que provoca enlluernaments, falsa sensació de seguretat, fatiga visual i estrès, fets que poden causar problemes greus a la persona que conduceix i a la persona que circula a peu. En aquest sentit, és especialment preocupant l'ús de llum blanca en la il·luminació viària, perquè aquesta llum emet una part important de la seua energia en freqüències altes (llum blava), i aquesta part de l'espectre visible és la que més es dispersa en l'atmosfera, i per això el cel diürn és blau. Aquest efecte és especialment visible a la nit, ja que les ciutats il·luminades amb llum blanca amb fort component blau presenten un halo lluminós més intens.

relacionadas con el propósito de esta ley, como la Green Public Procurement for Road Lighting and Traffic Signals (2019).

Sobre este marco normativo la Ley de la Generalitat de Protección Lumínica del Medio Nocturno en la Comunitat Valenciana pretende proteger el espacio nocturno en nuestro territorio, teniendo en cuenta que de acuerdo con la Auditoría Operativa de la Gestión del Alumbrado Público Exterior de los Municipios de la Comunitat Valenciana de la Sindicatura de Comptes, Ejercicios 2015-2019, la contaminación lumínica se concentra de una forma muy acusada en las zonas más densamente pobladas, entre las cuales se incluye la zona mediterránea, con un elevado riesgo de exposición a esta forma de contaminación para la sociedad valenciana y sin contar hasta hoy con un instrumento normativo específico de protección de su espacio nocturno, que ofrezca un adecuado marco jurídico.

Cabe indicar en este punto que la protección del medio ambiente ha ido ganando protagonismo entre las preocupaciones ciudadanas y en la actividad normativa y de ejecución de las distintas administraciones públicas, al tiempo que han ido diversificándose y singularizándose los ámbitos y sectores objeto de dicha protección. Este es el caso de la protección frente a la llamada contaminación lumínica que, junto a los efectos perjudiciales que supone para el medio ambiente y la salud, tiene una incidencia directa y negativa en el consumo energético y en el uso de los recursos naturales.

Por ello es necesario y urgente proteger el espacio nocturno contra los efectos nocivos de la contaminación lumínica, efectos que son ya sobradamente conocidos por la comunidad científica y que consisten en la emisión de flujo luminoso de fuentes artificiales nocturnas en intensidades, direcciones o rangos espectrales innecesarios para la realización de las actividades previstas en la zona en que se han instalado las luces.

La contaminación lumínica afecta a la biodiversidad de la flora y la fauna nocturnas, que precisan de la oscuridad para mantener sus ciclos naturales, polinización, desplazamiento, depredación, alimento y reproducción. Asimismo, se han constatado impactos adversos en la calidad ambiental, el cambio climático y la salud humana. En este último caso se ha estudiado la incidencia de la luz artificial nocturna sobre la calidad del sueño, vía la inhibición de la producción de la hormona melatonina, y se ha relacionado dicha inhibición con diferentes problemas de salud en las personas.

Además, una inadecuada iluminación de los espacios exteriores tiene consecuencias negativas también sobre la seguridad vial, ya que provoca deslumbramientos, falsa sensación de seguridad, fatiga visual y estrés, hechos que pueden causar problemas graves a la persona que conduce y a la persona que circula a pie. En este sentido es especialmente preocupante el uso de luz blanca en la iluminación vial, pues esta luz emite una parte importante de su energía en frecuencias altas (luz azul), y esta parte del espectro visible es la que más se dispersa en la atmósfera, siendo por ello que el cielo diurno es azul. Este efecto es especialmente visible por la noche ya que las ciudades iluminadas con luz blanca con fuerte componente azul presentan un halo lumínoso más intenso.

Cal indicar que aquesta llum blavosa és la més nociva per als insectes nocturns, ja que el seu sistema de visió és més sensible a aquestes freqüències, a les quals tampoc resulten aliens els vertebrats, perquè la llum blava és el principal inhibidor de la producció i secreció de la melatonina en aquests, amb les conseqüències adverses per a la salut de les persones ja indicades.

Juntament amb aquests efectes adversos de la contaminació lumínica, cal destacar també que una il·luminació nocturna inadequada afecta la visió del cel estrellat, que forma part inseparable del paisatge natural i, en conseqüència, ha d'estar protegit, tant per tractar-se d'un patrimoni comú de la ciutadania, com per la necessitat de possibilitar el seu estudi científic. Referent això s'ha de destacar i revalorar que la Comunitat Valenciana compta amb diversos observatoris astronòmics, entre els quals destaquen l'Observatori d'Aras de los Olmos de la Universitat de València i el Centre Astronòmic de l'Alt Túria de l'Associació Valenciana d'Astronomia, tots dos situats a la comarca dels Serrans, una zona privilegiada per la qualitat del seu cel nocturn. Cal indicar que la contaminació lumínica, davant la qual pretén protegir-nos aquesta norma, ens priva de la possibilitat d'una cosa tan bàsica i ancestral com és la contemplació del cel estrellat, que forma part del nostre patrimoni natural i cultural, que ha representat un element essencial en el desenvolupament i la defensa de la qualitat de la vida, herència dels nostres ancestres i llegat per a les generacions futures.

Cal esmentar també en aquest punt que, ja en 1997, la UNESCO va aprovar una Declaració de les responsabilitats de les generacions actuals envers les generacions futures, en la qual s'afirmava que «les generacions actuals tenen la responsabilitat de llegar a les generaciones futuras un planeta que en un futuro no esté irreversiblement dañado por la actividad del ser humano». En coherència amb aquesta declaració, en 2009, Any Internacional de l'Astronomia, la 33.ª sessió de l'Assemblea General de la UNESCO, va definir «el cel com una herència comuna i universal, i una part integrant de l'ambient percebut per la Humanitat». L'abril de 2007, es va celebrar a La Palma i amb el suport de la UNESCO i altres organitzacions, la Declaració sobre la defensa del cel nocturn i el dret a la llum de les estrelles, text que fonamenta les accions de la Fundació Starlight que persegueix la protecció del cel nocturn contra la contaminació lumínica, en nom del seu valor cultural, mediambiental, científic i també per la seua importància econòmica com a recurs susceptible d'explotació turística. El programa impulsat per aquesta fundació inclou la concessió d'etiquetes de qualitat del cel nocturn a les zones que el sol·liciten, etiquetes que serveixen per a promoure en aquestes el turisme astronòmic i comprometen als municipis d'aquestes a modificar l'enllumenat, evitant així la contaminació lumínica i preservant el medi ambient. En aquest sentit, cal apuntar que són ja nombroses les zones que disposen d'aquestes etiquetes i en aquestes el turisme astronòmic està en fase ascendent, perquè té l'avantatge de permetre la desestacionalització de l'activitat turística, i així contribuir al desenvolupament econòmic de les zones rurals.

Finalment, cal recordar que una major eficiència de l'ús final de l'energia elèctrica contribuirà també a disminuir l'ús de l'energia primària i a reduir les emissions dels gasos causants de l'efecte d'hivernacle. A nivell autonòmic, l'Estratègia valenciana davant el canvi climàtic 2020-2030

Cabe indicar que esta luz azulada es la más nociva para los insectos nocturnos ya que su sistema de visión es más sensible a estas frecuencias, a las que tampoco resultan ajenos los vertebrados, pues la luz azul es el principal inhibidor de la producción y secreción de la melatonina en ellos, con las consecuencias adversas para la salud de las personas ya indicadas.

Junto a estos efectos adversos de la contaminación lumínica, cabe destacar también que una iluminación nocturna inadecuada afecta a la visión del cielo estrellado, el cual forma parte inseparable del paisaje natural y, en consecuencia, debe estar protegido, tanto por tratarse de un patrimonio común de la ciudadanía, como por la necesidad de posibilitar su estudio científico. A este respecto se ha de destacar y poner en valor que la Comunitat Valenciana cuenta con diversos observatorios astronómicos, entre los que destacan el Observatorio de Aras de los Olmos de la Universidad de València y el Centro Astronómico del Alto Túria de la Asociación Valenciana de Astronomía, ambos situados en la comarca dels Serrans, una zona privilegiada por la calidad de su cielo nocturno. Cabe indicar que la contaminación lumínica, frente a la cual pretende protegernos esta norma, nos priva de la posibilidad de algo tan básico y ancestral como es la contemplación del cielo estrellado, que forma parte de nuestro patrimonio natural y cultural, que ha representado un elemento esencial en el desarrollo y la defensa de la calidad de la vida, herencia de nuestros ancestros y legado para las generaciones futuras.

Es preciso mencionar también en este punto que, ya en 1997, la UNESCO aprobó una Declaración de las Responsabilidades de las Generaciones Actuales para con las Generaciones Futuras, en la que se afirmaba que «las generaciones actuales tienen la responsabilidad de legar a las generaciones futuras un planeta que en un futuro no esté irreversiblemente dañado por la actividad del ser humano». En coherencia con dicha declaración, en 2009, Año Internacional de la Astronomía, la 33.ª sesión de la Asamblea General de la UNESCO definió «al cielo como una herencia común y universal, y una parte integrante del ambiente percibido por la Humanidad». En abril de 2007, se celebró en La Palma y con el apoyo de la UNESCO y otras organizaciones, la "Declaración sobre la Defensa del Cielo Nocturno y el Derecho a la Luz de las Estrellas", texto que fundamenta las acciones de la Fundación Starlight que persigue la protección del cielo nocturno contra la contaminación lumínica, en aras de su valor cultural, medioambiental, científico y también por su importancia económica en tanto que recurso susceptible de explotación turística. El programa impulsado por esta fundación incluye la concesión de etiquetas de calidad del cielo nocturno a las zonas que lo soliciten, etiquetas que sirven para promover en ellas el turismo astronómico y comprometen a los municipios de las mismas a modificar el alumbrado, evitando la contaminación lumínica y preservando el medio ambiente. En este sentido cabe apuntar que son ya numerosas las zonas que disponen de dichas etiquetas y en ellas el turismo astronómico está en fase ascendente, porque tiene la ventaja de permitir la desestacionalización de la actividad turística, contribuyendo al desarrollo económico de las zonas rurales.

Finalmente, cabe recordar que una mayor eficiencia del uso final de la energía eléctrica contribuirá también a disminuir el uso de la energía primaria y a reducir las emisiones de los gases causantes del efecto invernadero. A nivel autonómico, la Estrategia Valenciana ante el Cambio Climático 2020-2030

recull mesures per a la mitigació de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle en el sector de les administracions públiques, la col·laboració amb les diputacions provincials i amb les administracions locals per a coordinar l'establiment de programes que promoguen l'estalvi energètic i l'ús d'energies renovables, amb actuacions concretes en l'àmbit de l'enllumenat exterior.

En aplicació del principi de precaució i vista la necessitat d'establir sistemes que permeten la reducció dels consums energètics per a aconseguir un desenvolupament sostenible, previndre la contaminació atmosfèrica, el canvi climàtic i preservar la biodiversitat i la salut de les persones es fa necessària la promulgació d'una llei autonòmica que compleix un marc normatiu regulador específic per a, d'aquesta manera, incrementar el nivell de protecció del medi nocturn en la Comunitat Valenciana.

II

Aquesta llei s'estructura en sis capítols, vint-i-set articles, tres disposicions addicionals, tres disposicions transitòries i tres disposicionsinals.

La llei estableix en primer lloc l'objecte i finalitat, les definicions i el seu àmbit d'aplicació destinat a l'enllumenat exterior. Es preveu, no obstant això, un ampli ventall d'excepcions, això és, instal·lacions a les quals no s'aplicarà la norma per tindre una norma específica.

Partint dels objectius enumerats en aquesta llei, es preveu la regulació de les instal·lacions i equips d'enllumenat, perquè els seus efectes sobre l'entorn guarden correspondència amb l'objecte o finalitat primària de la il·luminació des del punt de vista de la seguretat o la realització d'activitats nocturnes de tot tipus.

La regulació de l'enllumenat considera una sèrie de prescripcions, algunes de les quals queden remeses al reglament. Així, el Consell podrà aprovar un nivell lumínic de referència, zonificar el territori, fixar horaris d'ús de l'enllumenat i establir reglamentacions tècniques.

La Llei fa referència, en particular, a les obligacions de les administracions públiques per a assegurar el compliment dels objectius perseguits, ja que en gran manera, són aquestes les competents per a implantar l'enllumenat o imposar les seues característiques en el planejament urbanístic. La incorporació del control lumínic com a element determinant per a la concessió de llicències i altres instruments d'intervenció administrativa, la inclusió d'aquest mateix criteri en els plecs de condicions dels contractes administratius i en les centrals de compres i el reconeixement d'un règim d'ajudes són altres mesures que contribueixen a aconseguir l'efecte final desitjat sobre la protecció del cel nocturn.

Finalment, per a garantir l'efectivitat del marc jurídic de protecció del medi nocturn, s'estableix un règim sancionador en el qual es dona entrada a la competència municipal per a imposar sancions, sense perjudici de les necessàries accions de promoció, conscienciació i sensibilització de la societat valenciana quant a la necessitat de protecció de l'espai nocturn i accions efectives de lluita contra la contaminació lumínica en un context d'estalvi, eficiència energètica i sostenibilitat ambiental i energètica.

recoge medidas para la mitigación de las emisiones de gases de efecto invernadero en el sector de las Administraciones Públicas, la colaboración con las Diputaciones Provinciales y con las Administraciones Locales para coordinar el establecimiento de programas que promuevan el ahorro energético y el uso de energías renovables, con actuaciones concretas en el ámbito del alumbrado exterior.

En aplicación del principio de precaución y vista la necesidad de establecer sistemas que permitan la reducción de los consumos energéticos para lograr un desarrollo sostenible, prevenir la contaminación atmosférica, el cambio climático y preservar la biodiversidad y la salud de las personas se hace necesaria la promulgación de una ley autonómica que complete un marco normativo regulador específico para, de este modo, incrementar el nivel de protección del medio nocturno en la Comunitat Valenciana.

II

La presente ley se estructura en seis capítulos, veintisiete artículos, tres disposiciones adicionales, tres disposiciones transitorias y tres disposiciones finales.

La Ley establece en primer lugar el objeto y finalidad, las definiciones y su ámbito de aplicación destinado al alumbrado exterior. Se prevé, no obstante, un amplio abanico de excepciones, esto es, instalaciones a las que no se aplicará la norma, por tener una norma específica.

Partiendo de los objetivos enumerados en esta ley se contempla la regulación de las instalaciones y equipos de alumbrado, para que sus efectos sobre el entorno guarden correspondencia con el objeto o finalidad primaria de la iluminación desde el punto de vista de la seguridad o la realización de actividades nocturnas de todo tipo.

La regulación del alumbrado considera una serie de prescripciones, algunas de las cuales quedan remitidas al reglamento. Así, el Consell podrá aprobar un nivel lumínico de referencia, zonificar el territorio, fijar horarios de uso del alumbrado y establecer reglamentaciones técnicas.

La Ley se refiere, en particular, a las obligaciones de las administraciones públicas para asegurar el cumplimiento de los objetivos perseguidos, ya que, en gran medida, son ellas las competentes para implantar el alumbrado o imponer sus características en el planeamiento urbanístico. La incorporación del control lumínico como elemento determinante para la concesión de licencias y demás instrumentos de intervención administrativa, la inclusión de este mismo criterio en los pliegos de condiciones de los contratos administrativos y en las centrales de compras y el reconocimiento de un régimen de ayudas son otras medidas que contribuyen a conseguir el efecto final deseado sobre la protección del cielo nocturno.

Finalmente, para garantizar la efectividad del marco jurídico de protección del medio nocturno, se establece un régimen sancionador en el que se da entrada a la competencia municipal para imponer sanciones, sin perjuicio de las necesarias acciones de promoción, concienciación y sensibilización de la sociedad valenciana en cuanto a la necesidad de protección del espacio nocturno y acciones efectivas de lucha contra la contaminación lumínica en un contexto de ahorro, eficiencia energética y sostenibilidad ambiental y energética.

Les alegacions realitzades durant el procés d'elaboració de la norma han sigut analitzades i, en part, incorporades al text legal. De la mateixa manera, s'han recollit els informes pertinents de les diferents conselleries. La present llei és conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Objecte i finalitat

1. Aquesta llei té com a objecte regular les instal·lacions, dispositius i els elements d'enllumenat amb incidència en el medi nocturn pel que fa a la contaminació lumínica i la intrusió lumínica que pot produir, i a la seua eficiència energètica en el territori de la Comunitat Valenciana.

En particular especifica les condicions que han de complir les noves instal·lacions d'enllumenat, sense perjudici de la normativa tècnica d'aplicació vigent, tant públiques com privades, situades a la Comunitat Valenciana, amb la finalitat de millorar la protecció del medi ambient mitjançant un ús eficient i racional de l'energia que consumeixen i la reducció de la contaminació lumínica, sense menyscapte de la seguretat que han de proporcionar a la persona que circula a peu, als vehicles i a les propietats.

2. Aquesta llei té com a finalitats les següents:

- a) Preservar al màxim possible les condicions naturals dels espais durant les hores nocturnes en benefici de les persones, la fauna, la flora i els ecosistemes en general.
- b) Previndre, minimitzar i corregir els efectes de la contaminació lumínica en la visió del cel nocturn i, en particular, a l'entorn dels observatoris astronòmics que treballen dins de l'espectre visible.
- c) Reduir la intrusió lumínica, principalment en entorns naturals i interior d'edificis.
- d) Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic mitjançant la promoció de l'eficiència i l'estalvi energètic dels sistemes d'il·luminació, sense minva de la seguretat que s'ha de proporcionar a la persona que circula a peu, als vehicles i a les propietats i sempre adoptant les millors tècniques disponibles perquè aquests sistemes no afecten la visió del cel nocturn, els ecosistemes nocturns i la salut humana.

Article 2

Definicions

A l'efecte d'aquesta llei, s'entén per:

1. Brillantor: el flux de llum pròpia o reflectida, d'acord amb la reglamentació específica, es classifica en:
 - a) Brillantor reduïda: la que és de baixa intensitat respecte al nivell referent de llum.

Las alegaciones realizadas durante el proceso de elaboración de la norma han sido analizadas y, en parte, incorporadas al texto legal. De la misma manera, se han recogido los informes pertinentes de las diferentes consellerías. La presente ley es conforme con el Consell Jurídico Consultivo de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO I DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 1

Objeto y finalidad

1. La presente ley tiene por objeto regular las instalaciones, dispositivos y los elementos de alumbrado con incidencia en el medio nocturno en lo que respecta a la contaminación y la intrusión lumínicas que puede producir, y a su eficiencia energética en el territorio de la Comunitat Valenciana.

En particular especifica las condiciones que deben cumplir las nuevas instalaciones de alumbrado, sin perjuicio de la normativa técnica de aplicación vigente, tanto públicas como privadas, situadas en la Comunitat Valenciana, con el fin de mejorar la protección del medio ambiente mediante un uso eficiente y racional de la energía que consumen y la reducción de la contaminación lumínica, sin menoscabo de la seguridad que deben proporcionar a la persona que circula a pie, a los vehículos y a las propiedades.

2. Esta ley tiene como finalidades las siguientes:

- a) Preservar al máximo posible las condiciones naturales de los espacios durante las horas nocturnas en beneficio de las personas, la fauna, la flora y los ecosistemas en general.
- b) Prevenir, minimizar y corregir los efectos de la contaminación lumínica en la visión del cielo nocturno y, en particular, en el entorno de los observatorios astronómicos que trabajan dentro del espectro visible.
- c) Reducir la intrusión lumínica, principalmente en entornos naturales e interior de edificios.
- d) Contribuir a la lucha contra el cambio climático mediante la promoción de la eficiencia y ahorro energético de los sistemas de iluminación, sin mengua de la seguridad que se debe proporcionar a la persona que circula a pie, a los vehículos y a las propiedades y siempre adoptando las mejores técnicas disponibles para que estos sistemas no afecten a la visión del cielo nocturno, a los ecosistemas nocturnos y a la salud humana.

Artículo 2

Definiciones

A los efectos de esta ley, se entiende por:

1. Brillo: el flujo de luz propia o reflejada, de acuerdo a la reglamentación específica, se clasifica en:
 - a) Brillo reducido: el que es de baja intensidad respecto al nivel referente de luz.

- b) Brillantor mitjana: la que té una intensitat intermèdia respecte al nivell referent de llum.
- c) Brillantor alta: la que té una intensitat accentuada respecte al nivell referent de llum.
2. Contaminació lumínica: suma de tots els efectes negatius de la llum artificial en el medi ambient, com ara resplendor lluminosa, llum intrusa en zones naturals, en habitatges o zones de descans i enlluernament.
3. Eficàcia energètica o eficàcia lumínica: relació entre el flux lluminós emès per una font de llum i la potència consumida. S'expressa en lm/w (lúmens/watt).
4. Flux hemisfèric superior instal·lat de la lluminària (FHSinst): proporció en % del flux d'una lluminària que s'emet sobre el pla horizontal que passa pel centre òptic de la lluminària respecte al flux total sortint de la lluminària, quan aquesta està muntada en la seua posició d'instal·lació. També es coneix com a relació de llum ascendent (ULR).
5. Horari nocturn. Franja horària que va des de l'hora que siga fixada per via reglamentària fins a l'eixida del sol.
6. Intrusió lumínica: la forma de contaminació lumínica consistent en l'emissió de fluxos lluminosos que excedeixen de l'àrea a iluminar per a l'activitat prevista i envaeixen zones alienes a aquesta.
7. Nivell referent de llum: nivell d'intensitat de fluxos lluminosos determinat per via reglamentària amb vista al compliment de les prescripcions d'aquesta llei i de la normativa que la desenvolupe.

Article 3 Àmbit d'aplicació

1. Estan subjectes a les prescripcions d'aquesta llei les persones promotores, titulars o persones operadores de noves instal·lacions, dispositius i elements d'il·luminació situades en el territori de la Comunitat Valenciana, tant de titularitat pública com privada, susceptibles de generar contaminació lumínica, bé siguin de nova instal·lació, o resultat de projectes de remodelació o ampliació de les existentes.
2. La llei afecta i fa referència a les instal·lacions i punts de llum exteriors, així com als enllumenats interiors, siguen de caràcter públic o privat, quan el flux lluminós excedisca de manera notòria i ostensible l'àmbit espacial necessari per a garantir la utilitat de la instal·lació de què es tracte, especialment quan aquesta incidísca en zones naturals, en les vies públiques o sobre la intrusió lumínica en edificis veïns.

Article 4 Exclusions de l'àmbit d'aplicació de la llei

1. Es consideren no inclosos en l'àmbit d'aplicació de la llei, sense perjudici del que es disposa en matèria d'eficiència energètica d'acord amb la normativa aplicable, els supòsits següents:

- b) Brillo medio: el que tiene una intensidad intermedia respecto al nivel referente de luz.
- c) Brillo alto: el que tiene una intensidad acentuada respecto al nivel referente de luz.
2. Contaminación lumínica: suma de todos los efectos negativos de la luz artificial en el medio ambiente, como resplandor luminoso, luz intrusa en zonas naturales, en viviendas o zonas de descanso y deslumbramiento.
3. Eficiencia Energética o Eficiencia Lumínica: relación entre el flujo luminoso emitido por una fuente de luz y la potencia consumida. Se expresa en lm/w (lúmenes/watt).
4. Flujo Hemisférico Superior Instalado de la Luminaria (FHSinst): proporción en % del flujo de una luminaria que se emite sobre el plano horizontal que pasa por el centro óptico de la luminaria respecto al flujo total saliente de la luminaria, cuando la misma está montada en su posición de instalación. También se conoce como relación de luz ascendente (ULR).
5. Horario nocturno. Franja horaria que va desde la hora que sea fijada por vía reglamentaria hasta la salida del Sol.
6. Intrusión lumínica: la forma de contaminación lumínica consistente en la emisión de fluxos luminosos que exceden del área a iluminar para la actividad prevista e invaden zonas ajenas a la misma.
7. Nivel referente de luz: nivel de intensidad de fluxos luminosos determinado por vía reglamentaria con vistas al cumplimiento de las prescripciones de la presente ley y de la normativa que la desarrolle.

Artículo 3 Ámbito de aplicación

1. Están sujetos a las prescripciones de esta ley las personas promotoras, titulares o personas operadoras de nuevas instalaciones, dispositivos y elementos de iluminación ubicadas en el territorio de la Comunitat Valenciana, tanto de titularidad pública como privada, susceptibles de generar contaminación lumínica, bien sean de nueva instalación, o resultado de proyectos de remodelación o ampliación de las existentes.
2. La ley afecta y se refiere a las instalaciones y puntos de luz exteriores, así como a los alumbrados interiores, sean de carácter público o privado, cuando el flujo luminoso exceda de manera notoria y ostensible el ámbito espacial necesario para garantizar la utilidad de la instalación de que se trate, especialmente cuando esta incida en zonas naturales, en las vías públicas o sobre la intrusión lumínica en edificios vecinos.

Artículo 4 Exclusiones del ámbito de aplicación de la ley

1. Se consideran no incluidos en el ámbito de aplicación de la ley, sin perjuicio de lo dispuesto en materia de eficiencia energética de acuerdo con la normativa aplicable, los siguientes supuestos:

- a) Les instal·lacions d'enllumenat o senyalització disposades per a l'ordenació i la seguretat viària en totes les seues modalitats, així com les instal·lacions corresponents a parades del transport públic urbà i interurbà per carretera.
- b) Els sistemes d'enllumenat o senyalització dels vehicles.
- c) Les instal·lacions i equips lluminosos de caràcter militar.
- d) Les instal·lacions i equips lluminosos relacionats amb les activitats i recintes de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, els serveis d'extinció d'incendis, protecció civil i urgències medicosanitàries.
- e) Les instal·lacions lluminoses exigides i regulades per les normes de protecció de la seguretat ciutadana.
- f) Les instal·lacions legalment autoritzades generadores d'emissions lumíniques a conseqüència de la combustió de productes i que no tinguen la il·luminació com a finalitat principal.
- g) Les instal·lacions lluminoses dels aeroports i altres relacionades amb la seguretat aèria, i ports d'interès general de l'Estat i de la Generalitat Valenciana i instal·lacions ferroviàries estatales i autonòmiques.
- h) Les balises, fars i senyals marítims.
- i) Les instal·lacions industrials que, en aplicació de la normativa vigent en matèria de seguretat industrial o de seguretat en el lloc de treball, necessiten unes condicions específiques d'il·luminació, encara que sempre limitant-se a aquelles zones de la instal·lació que resulten estrictament indispensables, i adoptant les mesures necessàries i millors tècniques disponibles per a minimitzar la contaminació lumínica.
- j) La resta d'instal·lacions i equips que estigueren subjectes a reglamentació específica.

2. No obstant això, en els supòsits exclusos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, l'Administració de la Generalitat promourà mitjançant col·laboració amb la resta d'administracions públiques i entitats de naturalesa pública o privada que siguen titulars o responsables de les instal·lacions, la consecució del major nombre possible dels fins de la present llei que siguen compatibles amb l'activitat d'aquests àmbits.

CAPÍTOL II ZONIFICACIÓ TERRITORIAL

Article 5

Zonificació territorial

1. Als efectes del que es preveu en aquesta llei, el territori de la Comunitat Valenciana es classificarà per zones, per a la qual cosa es tindrà en compte el grau de vulnerabilitat a la contaminació lumínica, determinada per la tipologia o l'ús predominant del sòl, les característiques de l'entorn natural, el seu valor paisatgístic i/o astronòmic.

a) Las instalaciones de alumbrado o señalización dispuestas para la ordenación y la seguridad viaria en todas sus modalidades, así como las instalaciones correspondientes a paradas del transporte público urbano e interurbano por carretera.

b) Los sistemas de alumbrado o señalización de los vehículos.

c) Las instalaciones y equipos luminosos de carácter militar.

d) Las instalaciones y equipos luminosos relacionados con las actividades y recintos de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado, los servicios de extinción de incendios, protección civil y urgencias médico-sanitarias.

e) Las instalaciones luminosas exigidas y reguladas por las normas de protección de la seguridad ciudadana.

f) Las instalaciones legalmente autorizadas generadoras de emisiones lumínicas como consecuencia de la combustión de productos y que no tengan la iluminación como finalidad principal.

g) Las instalaciones luminosas de los aeropuertos y otras relacionadas con la seguridad aérea, y puertos de interés general del Estado y de la Generalitat Valenciana e instalaciones ferroviarias estatales y autonómicas.

h) Las balizas, faros y señales marítimas.

i) Las instalaciones industriales que, en aplicación de la normativa vigente en materia de seguridad industrial o de seguridad en el lugar de trabajo, necesiten unas condiciones específicas de iluminación, aunque siempre limitándose a aquellas zonas de la instalación que resulten estrictamente indispensables y adoptando las medidas necesarias y mejores técnicas disponibles para minimizar la contaminación lumínica.

j) El resto de instalaciones y equipos que estuvieran sujetos a reglamentación específica.

2. No obstante, en los supuestos excluidos del ámbito de aplicación de esta ley, la Administración de la Generalitat promoverá mediante colaboración con el resto de Administraciones Públicas y entidades de naturaleza pública o privada que sean titulares o responsables de las instalaciones, la consecución del mayor número posible de los fines de la presente ley que sean compatibles con la actividad de dichos ámbitos.

CAPÍTULO II ZONIFICACIÓN TERRITORIAL

Artículo 5

Zonificación territorial

1. A efectos de lo previsto en la presente ley, el territorio de la Comunitat Valenciana se clasificará por zonas, para lo que se tendrá en cuenta el grado de vulnerabilidad a la contaminación lumínica determinada por la tipología o el uso predominante del suelo, las características del entorno natural, su valor paisajístico y/o astronómico.

2. La divisió del territori en zones s'establirà per via reglamentària sobre la base d'un estudi sobre la contaminació lumínica existent i de conformitat amb la zonificació següent:

a) Zona E1. Àrees amb entorns o paisatges foscos: Observatoris astronòmics majors de categoria internacional, aquelles àrees que gaudisquen d'un règim especial de protecció en virtut de la normativa autonòmica, estatal o comunitària, o convenis i normes internacionals, que per raó de les seues característiques naturals (especialment presència de colònies de ratpenats cavernícoles), culturals, el seu valor astronòmic, paisatgístic o per la seu singularitat hagen de ser protegits de l'efecte perturbador de la llum artificial.

En general seran àrees del medi natural no urbanitzables, o bé àmbits territorials que hagen de ser objecte d'una protecció especial, en les quals només es puga admetre una brillantor reduïda.

Les zones E1 no han de tindre punts de llum, i s'han de garantir en tot cas uns nivells de lluminositat suficients en els seus nuclis de població. Solament per petició expressa en què es justifique la seu necessitat i prèvia aprovació de la conselleria responsable de medi ambient, es podran instal·lar llums només amb brillantor reduïda.

En els llocs d'especial valor astronòmic o natural que estiguin en la zona E1 es podran establir punts de referència per a augmentar la protecció d'aquestes zones. Al voltant de cada punt de referència s'establirà una àrea d'influència que serà del nivell màxim de protecció. Respecte als punts de referència i les àrees d'influència, s'establirà reglamentàriament una regulació específica en funció de la distància que guarden amb les zones de major vulnerabilitat.

b) Zona E2. Àrees de brillantor o lluminositat reduïda: zones periurbanes o extraradis de les poblacions, sòls no urbanitzables, àrees rurals i sectors generalment situats fora de les àrees residencials urbanes i industrials, on les carreteres estan il·luminades. Formen part d'aquesta zona totes les superfícies no urbanitzables no incloses en la zona E1. Les zones E2 només admeten brillantor reduïda.

Amb la finalitat de protegir les àrees fosques, la zonificació confrontant a una zona E1 només podrà tindre classificació E2.

c) Zona E3. Àrees de brillantor o lluminositat mitjana: zones urbanes residencials, on les calçades (vies de trànsit rodat i voreres) estan il·luminades.

Les zones E3 admeten brillantor mitjana. S'inclouen les àrees següents:

c.1. Residencials a l'interior del nucli urbà i en la perifèria, amb densitat d'edificació mitjana-baixa.

c.2. Industrials

c.3. Les que realitzen activitats de caràcter comercial, turístic i recreatiu en horari nocturn, situades en sòl no urbanitzable.

c.4. Infraestructura verda i xarxa primària de zones verdes.

2. La división del territorio en zonas se establecerá por vía reglamentaria en base a un estudio sobre la contaminación lumínica existente y de conformidad con la siguiente zonificación:

a) Zona E1. Áreas con entornos o paisajes oscuros: Observatorios astronómicos mayores de categoría internacional, aquellas áreas que gocen de un régimen especial de protección en virtud de la normativa autonómica, estatal o comunitaria, o convenios y normas internacionales, que por razón de sus características naturales (especialmente presencia de colonias de murciélagos cavernícolas), culturales, su valor astronómico, paisajístico o por su singularidad, deban ser protegidos del efecto perturbador de la luz artificial.

En general serán áreas del medio natural no urbanizables, o bien ámbitos territoriales que deban ser objeto de una protección especial, en las cuales solo se pueda admitir un brillo reducido.

Las zonas E1 no deben tener puntos de luz, garantizándose en todo caso unos niveles de luminosidad suficientes en sus núcleos de población. Solamente por petición expresa en la que se justifique su necesidad y previa aprobación de la Conselleria responsable de medio ambiente se podrán instalar luces sólo con brillo reducido.

En los lugares de especial valor astronómico o natural que estén en la zona E1 se podrán establecer puntos de referencia para aumentar la protección de estas zonas. Alrededor de cada punto de referencia se establecerá un área de influencia que será del nivel máximo de protección. Respecto a los puntos de referencia y las áreas de influencia, se establecerá reglamentariamente una regulación específica en función de la distancia que guarden con las zonas de mayor vulnerabilidad.

b) Zona E2. Áreas de brillo o luminosidad reducida: zonas periurbanas o extrarradios de las poblaciones, suelos no urbanizables, áreas rurales y sectores generalmente situados fuera de las áreas residenciales urbanas e industriales, donde las carreteras están iluminadas. Forman parte de esta zona todas las superficies no urbanizables no incluidas en la zona E1. Las zonas E2 sólo admiten brillo reducido.

Con el fin de proteger las áreas oscuras, la zonificación colindante a una zona E1 sólo podrá tener clasificación E2.

c) Zona E3. Áreas de brillo o luminosidad media: zonas urbanas residenciales, donde las calzadas (vías de tráfico rodado y aceras) están iluminadas.

Las zonas E3 admiten brillo medio. Se incluyen las siguientes áreas:

c.1. Residenciales en el interior del casco urbano y en la periferia, con densidad de edificación media-baja.

c.2. Industriales

c.3. Las que desarrollen actividades de carácter comercial, turístico y recreativo en horario nocturno, situadas en suelo no urbanizable.

c.4. Infraestructura verde y red primaria de zonas verdes.

d) Zona E4. Àrees de brillantor o lluminositat alta: centres urbans, zones residencials, sectors comercials i d'oci, amb elevada activitat durant la franja horària nocturna que romanguen oberts més enllà de les 24 h.

Les zones E4 admeten brillantor alta. S'inclouen les àrees següents:

d.1. Les incloses dins del nucli urbà amb alta densitat d'edificació.

d.2. Les que desenvolupen activitats de caràcter comercial, turístic i recreatiu en horari nocturn, situades en sòl urbà.

3. Reglamentàriament es determinarà, d'acord amb la reglamentació tècnica vigent, els aspectes luminotècnics susceptibles d'avaluar-se en cada zona.

4. Reglamentàriament s'establiran les característiques i el procediment de declaració de les àrees lumínicas i punts de referència i els terminis per a revisar la zonificació, així com els criteris per a la consideració de la densitat d'edificació com a alta, mitjana o baixa.

5. Els ajuntaments, dins de les seues competències, podran elevar el nivell de protecció previst mitjançant ordenances aprovades a aquest efecte, bé zonificant amb criteris propis per al sòl urbà i urbanitzable, bé sent més restrictius els nivells lluminosos de referència per a cada zona. Amb caràcter excepcional, respecte a les zones E3 i E4, els ajuntaments podran disminuir mitjançant ordenances aprovades a aquest efecte i dins de les seues competències, el nivell de protecció establert, sempre que concorreguen causes justificades, basades en un interès econòmic rellevant relacionat amb l'activitat comercial o d'oci, alta mobilitat de les persones o per raons de seguretat, d'acord amb el que estableix el reglament de desenvolupament i prèvia comunicació a l'òrgan ambiental autonòmic competent.

6. El Mapa de la protecció contra la contaminació lumínica a la Comunitat Valenciana és l'instrument que reflectirà les zones previstes en aquest article, així com els punts de referència i que haurà d'incloure la perspectiva de gènere. Reglamentàriament, s'establirà el procediment d'aprovació i de modificació d'aquest.

Article 6

Competències i criteris addicionals per a la zonificació lumínica

1. La conselleria competent en matèria de medi ambient, una vegada consultats els ajuntaments afectats, i comptant amb la col·laboració de les administracions públiques competents, estableixerà les àrees corresponents a les zones lumínicas E1 i els punts de referència, així com en els instruments de gestió i ordenació dels espais naturals contemplats en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana.

2. Els municipis, dins de les seues competències, proposaran la resta de zones lumínicas dins del seu terme municipal en atenció a l'ús predominant del sòl i de l'activitat. Així mateix, podran proposar una classificació del territori als efectes

d) Zona E4. Áreas de brillo o luminosidad alta: centros urbanos, zonas residenciales, sectores comerciales y de ocio, con elevada actividad durante la franja horaria nocturna que permanezcan abiertos más allá de las 24h.

Las zonas E4 admiten brillo alto. Se incluyen las siguientes áreas:

d.1. Las incluidas dentro del casco urbano con alta densidad de edificación.

d.2. Las que desarrollan actividades de carácter comercial, turístico y recreativo en horario nocturno, situadas en suelo urbano.

3. Reglamentariamente se determinará, en consonancia con la reglamentación técnica vigente, los aspectos luminotécnicos susceptibles de evaluarse en cada zona.

4. Reglamentariamente se establecerán las características y el procedimiento de declaración de las áreas lumínicas y puntos de referencia y los plazos para revisar la zonificación, así como los criterios para la consideración de la densidad de edificación como alta, media o baja.

5. Los ayuntamientos, dentro de sus competencias, podrán elevar el nivel de protección previsto mediante ordenanzas aprobadas al efecto, bien zonificando con criterios propios para el suelo urbano y urbanizable, bien siendo más restrictivos los niveles luminosos de referencia para cada zona. Con carácter excepcional, respecto a las zonas E3 y E4, los ayuntamientos podrán disminuir mediante ordenanzas aprobadas al efecto y dentro de sus competencias, el nivel de protección establecido, siempre que concurran causas justificadas, basadas en un interés económico relevante relacionado con la actividad comercial o de ocio, alta movilidad de las personas o por razones de seguridad, de acuerdo con lo que establezca el reglamento de desarrollo y previa comunicación al órgano ambiental autonómico competente.

6. El Mapa de la protección contra la contaminación lumínica en la Comunitat Valenciana es el instrumento que reflejará las zonas previstas en este artículo, así como los puntos de referencia, y que deberá incluir la perspectiva de género. Reglamentariamente se establecerá el procedimiento de aprobación y de modificación de este.

Artículo 6

Competencias y criterios adicionales para la zonificación lumínica

1. La conselleria competente en materia de medio ambiente, oídos los ayuntamientos afectados, y contando con la colaboración de las administraciones públicas competentes, establecerá las áreas correspondientes a las zonas lumínicas E1 y los puntos de referencia, así como en los instrumentos de gestión y ordenación de los espacios naturales contemplados en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de espacios naturales protegidos de la Comunidad Valenciana.

2. Los municipios, dentro de sus competencias, propondrán el resto de zonas lumínicas dentro de su término municipal en atención al uso predominante del suelo y de la actividad. Asimismo, podrán proponer una clasificación del territorio a

de la contaminació lumínica pròpia, sempre que respecten les característiques i limitacions establides per a les zones lumínicas previstes en aquesta llei, sense perjudici del que es disposa en l'article 5.5.

Aquesta zonificació proposada pels municipis es comunicarà a la conselleria competent en matèria de medi ambient, que elaborarà i aprovarà el mapa de la protecció contra la contaminació lumínica a la Comunitat Valenciana.

CAPÍTOL III DISPOSICIONS TÈCNIQUES DE L'ENLLUMENAT

Article 7

Limitacions de paràmetres luminotècnics

1. El flux hemisfèric superior instal·lat aplicable en cada zona, d'acord amb la classificació de l'article 5 de la present llei es determinarà per via reglamentària, atesos els diferents usos de cada zona.

Respecte a la zona E1 en el territori de la Comunitat valenciana, i d'acord amb l'article 3 d'aquesta llei, només es permetrà l'emissió de flux hemisfèric superior procedent de sistemes d'il·luminació públics o privats igual o inferior a 0,1 (FHSinst = 0,1 o <0,1%). Això significa que el flux hemisfèric superior en posició d'instal·lació permés és com a màxim 0,1% i que només es podran instal·lar amb caràcter general aquelles lluminàries que emeten 0,1 candeles per kilolúmen per damunt del pla horitzontal. Aquestes lluminàries hauran d'instal·lar-se de manera que FHSinst = 0,1 o <0,1%.

2. Els nivells màxims de llum per a cadascun dels usos específicats per l'article 5 s'establiran per via reglamentària, tenint en compte les recomanacions internacionals i la normativa estatal aplicable, amb mecanismes que permeten la seu adequació en cas de modificació de les citades recomanacions amb caràcter general. Els valors de les intensitats mitjanes permeses que es definiran reglamentàriament seran entesos com a valors màxims que no s'hauran de sobrepassar.

Les excepcions a aquesta regla de caràcter general quant a nivells màxims de llum per a cadascun dels usos específicats per l'article 5 hauran de ser justificades mitjançant un informe en el qual es demostre la impossibilitat física o la concurrencia de circumstàncies especials per al seu compliment. La conselleria responsable en matèria de medi ambient haurà d'autoritzar la instal·lació, d'acord amb el procediment que es desplegue per via reglamentària, la qual s'entén com una solució especial.

3. Respecte a la temperatura de color, per via reglamentària es limitarà la utilització de làmpades l'espectre lumínic de les quals tinga una important component en freqüències altes (llum blava), i es concretaran les unitats kelvin màximes admeses, ajustant de manera adequada els valors dels paràmetres que intervenen i d'acord amb la normativa aplicable.

los efectos de la contaminación lumínica propia, siempre que respeten las características y limitaciones establecidas para las zonas lumínicas previstas en esta ley, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 5.5.

Esta zonificación propuesta por los municipios se comunicará a la conselleria competente en materia de medioambiente, que elaborará y aprobará el mapa de la protección contra la contaminación lumínica en la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO III DISPOSICIONES TÉCNICAS DEL ALUMBRADO

Artículo 7

Limitaciones de parámetros luminotécnicos

1. El flujo hemisférico superior instalado aplicable en cada zona, de acuerdo con la clasificación del artículo 5 de la presente ley se determinará por vía reglamentaria, atendiendo a los diferentes usos de cada zona.

Respecto a la zona E1 en el territorio de la Comunitat valenciana, y de acuerdo con el artículo 3 de esta ley, sólo se permitirá la emisión de flujo hemisférico superior procedente de sistemas de iluminación públicos o privados igual o inferior a 0.1 (FHSinst = 0.1 o <0.1%). Esto significa que el Flujo Hemisférico Superior en posición de instalación permitido es como máximo 0.1% y que solo se podrán instalar con carácter general aquellas luminarias que emitan 0.1 candelas por kilolúmen por encima del plano horizontal. Estas luminarias deberán instalarse de forma que FHSinst = 0.1 o <0.1%.

2. Los niveles máximos de luz para cada uno de los usos especificados por el artículo 5 se establecerán por vía reglamentaria, teniendo en cuenta las recomendaciones internacionales y la normativa estatal aplicable, con mecanismos que permitan su adecuación en caso de modificación de las citadas recomendaciones con carácter general. Los valores de las intensidades medias permitidas que se definirán reglamentariamente serán entendidos como valores máximos que no se deberán sobreasar.

Las excepciones a esta regla de carácter general en cuanto a niveles máximos de luz para cada uno de los usos especificados por el artículo 5 deberán ser justificadas mediante un informe en el que se demuestre la imposibilidad física o la concurrencia de circunstancias especiales para su cumplimiento. La conselleria responsable en materia de medio ambiente deberá autorizar la instalación, de acuerdo con el procedimiento que se desarrolle por vía reglamentaria, entendiéndose la misma como una solución especial.

3. Respecto a la temperatura de color, por vía reglamentaria se limitará la utilización de lámparas cuyo espectro lumínico tenga una importante componente en frecuencias altas (luz azul), y se concretarán las unidades kelvin máximas admitidas, ajustando de manera adecuada los valores de los parámetros que intervienen y de acuerdo con la normativa aplicable.

4. La resta dels paràmetres luminotècnics que defineixen les característiques de les instal·lacions d'il·luminació es fixaran per via reglamentària.

Article 8

Reglamentació tècnica

Per via reglamentària quedarán determinats els aspectes següents, de conformitat amb la legislació estatal o comunitària aplicable, les recomanacions internacionals, el progrés de la tècnica i els costos d'implantació o substitució dels mitjans existents, així com la perspectiva de gènere, sense perjudici del que es disposa en l'article 7:

- a) La classificació de l'enllumenat exterior, en funció de l'ús al qual estiga prioritàriament destinat i de la zona.
- b) Els valors dels paràmetres lumínics per a cadascun dels usos i/o zones especificats.
- c) Les prescripcions tècniques que hagen de satisfer les instal·lacions i elements d'il·luminació per a evitar la contaminació lumínica. Es consideraran, si és el cas, l'ús o la zona lumínica en què hagen de ser instal·lats.
- d) Les prescripcions tècniques exigibles a les instal·lacions i elements d'il·luminació per motius d'eficiència energètica.
- e) Les condicions mínimes de manteniment, gestió i conservació de les instal·lacions.
- f) Les condicions per a la instal·lació i funcionament d'enllumenats que funcionen en horari nocturn.

Article 9

Característiques de les instal·lacions i dels elements d'il·luminació

1. Les instal·lacions i els elements d'il·luminació s'han de dissenyar i instal·lar de manera que es previnga la contaminació lumínica i s'afavorisca l'estalvi, l'ús adequat i l'aprofitament de l'energia, i han de comptar amb els components necessaris per a aquest fi.

2. Les prescripcions aplicables a les instal·lacions i als elements d'il·luminació que s'establiscen per via reglamentària es duran a terme en funció dels usos i zones establecides d'acord amb l'article 5 i amb les limitacions expressades en l'article 7, i tindran, com a mínim, el contingut següent:

- a) La inclinació i la direcció de les lluminàries, les característiques del tancament i la necessitat d'apantallar-les per a evitar valors excessius de flux hemisfèric superior instal·lat, d'enlluernament o d'intrusió lumínica.
- b) El tipus de làmpades i els seus equips auxiliars que cal utilitzar o d'ús preferent.

D'acord amb criteris d'estalvi energètic, s'utilitzarà en els enllumenats exteriors làmpades i equips d'alta eficàcia

4. El resto de los parámetros luminotécnicos que definen las características de las instalaciones de iluminación se fijarán por vía reglamentaria.

Artículo 8

Reglamentación técnica

Por vía reglamentaria quedarán determinados los siguientes extremos, de conformidad con la legislación estatal o comunitaria aplicable, las recomendaciones internacionales, el progreso de la técnica y los costes de implantación o sustitución de los medios existentes, así como la perspectiva de género, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 7:

- a) La clasificación del alumbrado exterior, en función del uso al que esté prioritariamente destinado y de la zona.
- b) Los valores de los parámetros lumínicos para cada uno de los usos y/o zonas especificados.
- c) Las prescripciones técnicas que deban satisfacer las instalaciones y elementos de iluminación para evitar la contaminación lumínica. Se considerarán, en su caso, el uso o la zona lumínica en que vayan a ser instalados.
- d) Las prescripciones técnicas exigibles a las instalaciones y elementos de iluminación por motivos de eficiencia energética.
- e) Las condiciones mínimas de mantenimiento, gestión y conservación de las instalaciones.
- f) Las condiciones para la instalación y funcionamiento de alumbrados que funcionen en horario nocturno.

Artículo 9

Características de las instalaciones y de los elementos de iluminación

1. Las instalaciones y los elementos de iluminación se han de diseñar e instalar de manera que se prevenga la contaminación lumínica y se favorezca el ahorro, el uso adecuado y el aprovechamiento de la energía, y han de contar con los componentes necesarios para este fin.

2. Las prescripciones aplicables a las instalaciones y a los elementos de iluminación que se establezcan por vía reglamentaria se llevarán a cabo en función de los usos y zonas establecidas de acuerdo con el artículo 5 y con las limitaciones expresadas en el artículo 7, y tendrán, como mínimo, el siguiente contenido:

- a) La inclinación y la dirección de las luminarias, las características del cierre y la necesidad de apantallarlas para evitar valores excesivos de flujo hemisférico superior instalado, de deslumbramiento o de intrusión lumínica.
- b) El tipo de lámparas y sus equipos auxiliares que hay que utilizar o de uso preferente.

De acuerdo con criterios de ahorro energético, se utilizará en los alumbrados exteriores lámparas y equipos de alta

lluminosa en lúmens/watt, sempre que no causen afecció al medi ambient i a la salut humana, i també menor temperatura de color d'acord amb els paràmetres que es desplegaran reglamentàriament.

Aquestes llàmpades substituiran les de descàrrega de baixa eficiència en els processos de renovació de l'enllumenat públic, que han de tendir a la reducció de la potència instal·lada, amb això s'aconsegueix la millora en eficiència energètica i mitigar la generació de residus perillosos continguts en les llàmpades.

c) S'utilitzaran llàmpades de color càlid amb un baix contingut en llum blava i amb la menor afecció possible al medi ambient i a la salut humana, d'acord amb els paràmetres que es determinaran reglamentàriament.

d) Els sistemes de reducció del flux lluminós en horaris d'enllumenat restringit i l'estabilització de la tensió d'alimentació, així com sistemes de regulació automàtica, perquè les instal·lacions siguin eficients i permeten un ús adequat.

3. Les persones promotores, titulars o persones operadores de noves instal·lacions, dispositius i elements d'il·luminació situades en el territori de la Comunitat Valenciana, tant de titularitat pública com privada han d'adoptar els programes de manteniment, gestió i explotació necessaris per a la conservació permanent de les característiques de les instal·lacions i dels elements d'il·luminació d'acord amb la normativa aplicable en matèria d'estalvi i eficiència energètica i reducció de la contaminació lumínica en instal·lacions d'enllumenat exterior, i les seues instruccions tècniques complementàries. Aquests programes hauran d'incloure les determinacions necessàries per a la correcta gestió dels residus que es generen en les operacions de manteniment dels sistemes d'il·luminació.

4. Igualment es fomentarà la utilització per part de les persones promotores, titulars o persones operadores de noves instal·lacions, dispositius i elements d'il·luminació situades en el territori de la Comunitat Valenciana, tant de titularitat pública com privada, de sistemes de regulació tant en capçalera d'instal·lació com lluminària a lluminària, que facen més eficient la instal·lació i en permeten l'ús adequat.

Article 10

Règim horari de l'enllumenat exterior

1. Durant l'horari nocturn, s'encendran solament les instal·lacions l'emissió de les quals estiga relacionada amb els motius següents:

- a) Per raons de seguretat d'acord amb la normativa vigent.
- b) Per a il·luminar carrers i camins, vials, llocs de pas d'ús freqüent i, mentre estiguen destinades a aquest ús, zones d'equipament i aparcament.
- c) Per a usos residencials.
- d) Per a usos comercials, industrials, agrícoles, esportius o recreatius, durant el temps d'activitat, sense perjudici que

eficacia luminosa en lúmenes/watt, siempre que no causen afección al medio ambiente y a la salud humana, y también menor temperatura de color de acuerdo con los parámetros que se desarrollarán reglamentariamente.

Estas lámparas substituirán a las de descarga de baja eficiencia en los procesos de renovación del alumbrado público, que han de tender a la reducción de la potencia instalada, con ello se consigue la mejora en eficiencia energética y mitigar la generación de residuos peligrosos contenidos en las lámparas.

c) Se utilizarán lámparas de color cálido con un bajo contenido en luz azul y con la menor afección posible al medio ambiente y a la salud humana, de acuerdo con los parámetros que se determinarán reglamentariamente.

d) Los sistemas de reducción del flujo lumínoso en horarios de alumbrado restringido y la estabilización de la tensión de alimentación, así como sistemas de regulación automática, para que las instalaciones sean eficientes y permitan un uso adecuado.

3. Las personas promotoras, titulares o personas operadoras de nuevas instalaciones, dispositivos y elementos de iluminación ubicadas en el territorio de la Comunitat Valenciana, tanto de titularidad pública como privada han de adoptar los programas de mantenimiento, gestión y explotación necesarios para la conservación permanente de las características de las instalaciones y de los elementos de iluminación de acuerdo con la normativa aplicable en materia de ahorro y eficiencia energética y reducción de la contaminación lumínica en instalaciones de alumbrado exterior, y sus instrucciones técnicas complementarias. Estos programas deberán incluir las determinaciones necesarias para la correcta gestión de los residuos que se generen en las operaciones de mantenimiento de los sistemas de iluminación.

4. Igualmente se fomentará la utilización por parte de las personas promotoras, titulares o personas operadoras de nuevas instalaciones, dispositivos y elementos de iluminación ubicadas en el territorio de la Comunitat Valenciana, tanto de titularidad pública como privada, de sistemas de regulación tanto en cabecera de instalación como luminaria a luminaria, que hagan más eficiente la instalación y permitan el uso adecuado de ella.

Artículo 10

Régimen horario del alumbrado exterior

1. Durante el horario nocturno se encenderán solamente las instalaciones cuya emisión esté relacionada con los siguientes motivos:

- a) Por razones de seguridad de acuerdo con la normativa vigente.
- b) Para iluminar calles y caminos, viales, lugares de paso de uso frecuente y, mientras estén destinadas a este uso, zonas de equipamiento y aparcamiento.
- c) Para usos residenciales.
- d) Para usos comerciales, industriales, agrícolas, deportivos o recreativos, durante el tiempo de actividad, sin perjuicio

respecte als rètols exteriors la seua regulació s'establisca per via reglamentària.

e) Per altres motius justificats que s'hauran de determinar per via reglamentària.

2. Els criteris generals del règim estacional i horari d'usos de l'enllumenat exterior es regularan per via reglamentària, així com la regulació del flux d'il·luminació durant aquest horari. La regulació tindrà en compte les especificitats dels usos i la zonificació, així com la perspectiva de gènere, i fixarà els condicionants aplicables en la il·luminació en horari d'il·luminació restringida de monuments i altres elements o zones d'un interès cultural, històric o turístic especial.

3. Amb caràcter excepcional sempre que concorreguen causes justificades i prèvia comunicació a l'òrgan ambiental autonòmic competent, els ajuntaments podrán excepcionar allò establert en l'apartat segon per a determinades zones del municipi o per a unes certes hores nocturnes referides en tots dos casos a les zones E2, E3 i E4, per qüestions de seguretat, interés turístic o qualsevol altra causa justificada, i podran no reduir o reduir en menor mesura el flux d'il·luminació respecte a l'enllumenat general, cosa que es desplegarà per via reglamentària.

4. El que estableix aquest article també és aplicable als enllumenats interiors, tant els de titularitat pública com els de titularitat privada, si produueixen intrusió lumínica en l'exterior.

Article 11

Prohibicions generals

1. En l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana queden prohibits:

a) Les fonts de llum que, mitjançant projectors convencionals, làsers o qualsevol altre dispositiu, emeten per damunt del pla horizontal, excepte les excepcions previstes reglamentàriament.

b) Els artefactes i dispositius aeris de publicitat nocturna.

c) La il·luminació de grans extensions de platja o de costa, excepte per raons de seguretat, en cas d'emergència o en els altres supòsits que es determinen reglamentàriament en atenció als usos de l'enllumenat.

d) La il·luminació directa i deliberada sobre penya-segats i tallats rocosos d'interés natural, excepte en cas d'emergència.

e) La il·luminació dels aerogeneradors, excepte per raons de seguretat àeria, i d'acord amb la normativa aplicable.

2. La il·luminació d'elements d'especial interès històric o artístic s'establirà d'acord amb el que es determine per via reglamentària.

3. Per raons d'interés social, cultural o esportiu relacionades amb festes tradicionals o esdeveniments culturals o

de que respecto a los rótulos exteriores su regulación se establezca por vía reglamentaria.

e) Por otros motivos justificados que se determinarán por vía reglamentaria.

2. Los criterios generales del régimen estacional y horario de usos del alumbrado exterior se regularán por vía reglamentaria, así como la regulación del flujo de iluminación durante dicho horario. La regulación tendrá en cuenta las especificidades de los usos y la zonificación, así como la perspectiva de género, y fijará los condicionantes aplicables en la iluminación en horario de iluminación restringida de monumentos y demás elementos o zonas de un interés cultural, histórico o turístico especial.

3. Con carácter excepcional siempre que concurren causas justificadas y previa comunicación al órgano ambiental autonómico competente, los ayuntamientos podrán excepcionar aquello establecido en el apartado segundo para determinadas zonas del municipio o para ciertas horas nocturnas referidas en ambos casos a las zonas E2, E3 y E4, por cuestiones de seguridad, interés turístico o cualquier otra causa justificada, pudiendo no reducir o reducir en menor medida el flujo de iluminación con respecto al alumbrado general, desarrollándose este extremo por vía reglamentaria.

4. Lo que establece el presente artículo también es aplicable a los alumbrados interiores, tanto los de titularidad pública como los de titularidad privada, si producen intrusión lumínica en el exterior.

Artículo 11

Prohibiciones generales

1. En el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana quedan prohibidos:

a) Las fuentes de luz que, mediante proyectores convencionales, láseres o cualquier otro dispositivo, emitan por encima del plano horizontal, salvo las excepciones previstas reglamentariamente.

b) Los artefactos y dispositivos aéreos de publicidad nocturna.

c) La iluminación de grandes extensiones de playa o de costa, excepto por razones de seguridad, en caso de emergencia o en los demás supuestos que se determinen reglamentariamente en atención a los usos del alumbrado.

d) La iluminación directa y deliberada sobre acantilados y cortados rocosos de interés natural, excepto en caso de emergencia.

e) La iluminación de los aerogeneradores, salvo por razones de seguridad áerea, y de acuerdo con la normativa aplicable.

2. La iluminación de elementos de especial interés histórico o artístico se establecerá de acuerdo con lo que se determine por vía reglamentaria.

3. Por razones de interés social, cultural o deportivo relacionadas con fiestas tradicionales o eventos culturales

esportius i pel temps que duren aquests, es podran autoritzar instal·lacions per l'òrgan ambiental competent en zones classificades com a tipus E1 i punts de referència; i pels ajuntaments, prèvia comunicació a l'òrgan ambiental autonòmic competent, en les altres zones classificades com E2, E3 i E4, fixant en l'autorització l'horari o altres condicions d'utilització d'aquestes.

Els ajuntaments podran regular un règim propi d'enllumenat respecte a esdeveniments nocturns i singulars en les zones E2, E3 i E4, que han de compatibilitzar en tot cas la contaminació lumínica i l'estalvi energètic amb les necessitats derivades dels esdeveniments esmentats.

CAPÍTOL IV ACTUACIONS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 12

Obligacions de les administracions públiques i de les persones promotores o responsables de la instal·lació de lluminàries

1. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, compliran i vetllaran pel compliment d'aquesta llei i les seues normes de desplegament. En particular, tots els projectes d'enllumenat públic desenvolupats per l'Administració o finançats mitjançant subvencions públiques hauran de portar una memòria de necessitat i justificativa del compliment de les prescripcions d'aquesta llei.

2. La promotora o el promotor o responsables de la instal·lació de lluminàries justificaran en els seus projectes la viabilitat i compliment de la implantació de les millors tècniques disponibles en il·luminació. Per a això, es considerarà les instruccions tècniques de referència en matèria d'energia, sense menyscpte de les competències i regulació en matèria de contaminació lumínica de l'òrgan ambiental.

3. Els ajuntaments han d'elaborar i presentar davant la conselleria competent en matèria de medi ambient, a efectes informatius, un pla municipal d'il·luminació exterior en el seu municipi. El pla ha de contindre l'anàlisi de la il·luminació exterior per zones de protecció davant la contaminació lumínica del municipi, les actuacions prioritizadas i el calendari d'execució en funció de la incidència de la contaminació lumínica, així com una anàlisi adequada de la perspectiva de gènere.

Article 13

Criteris generals de competència municipal

En el marc de la present llei, les ordenances municipals regularan:

- a) La localització adequada dels focus emissors de llum per a la minoració de la contaminació lumínica.
- b) La utilització de lluminàries que complisquen els objectius d'aquesta llei, el nivell lumínic de referència que corresponga i les altres especificacions tècniques que s'aproven.

o deportivos y por el tiempo que duren éstos, se podrán autorizar instalaciones por el Órgano ambiental competente en zonas clasificadas como tipo E1 y Puntos de Referencia; y por los ayuntamientos, previa comunicación al órgano ambiental autonómico competente, en las demás zonas clasificadas como E2, E3 y E4, fijando en la autorización el horario u otras condiciones de utilización de las mismas.

Los ayuntamientos, podrán regular un régimen propio de alumbrado respecto a acontecimientos nocturnos y singulares en las zonas E2, E3 y E4, que han de compatibilizar en todo caso la contaminación lumínica y el ahorro energético con las necesidades derivadas de los acontecimientos mencionados.

CAPÍTULO IV ACTUACIONES DE LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS

Artículo 12

Obligaciones de las Administraciones Públicas y de las personas promotoras o responsables de la instalación de luminarias

1. Las administraciones públicas, en el ámbito de sus competencias, cumplirán y velarán por el cumplimiento de la presente ley y sus normas de desarrollo. En particular, todos los proyectos de alumbrado público desarrollados por la Administración o financiados mediante subvenciones públicas deberán llevar una memoria de necesidad y justificativa del cumplimiento de las prescripciones de esta ley.

2. La promotora o el promotor o responsables de la instalación de luminarias justificarán en sus proyectos la viabilidad y cumplimiento de la implantación de las mejores técnicas disponibles en iluminación. Para ello, se considerará las instrucciones técnicas de referencia en materia de energía, sin menoscabo de las competencias y regulación en materia de contaminación lumínica del órgano ambiental.

3. Los ayuntamientos deben elaborar y presentar ante la conselleria competente en materia de medio ambiente, a efectos informativos, un plan municipal de iluminación exterior en su municipio. El plan debe contener el análisis de la iluminación exterior por zonas de protección frente a la contaminación lumínica del municipio, las actuaciones prioritizadas y el calendario de ejecución en función de la incidencia de la contaminación lumínica, así como un adecuado análisis de la perspectiva de género.

Artículo 13

Criterios generales de competencia municipal

En el marco de la presente ley, las ordenanzas municipales regularán:

- a) La localización adecuada de los focos emisores de luz para la minoración de la contaminación lumínica.
- b) La utilización de luminarias que cumplan los objetivos de esta ley, el nivel lumínico de referencia que corresponda y las demás especificaciones técnicas que se aprueben.

Article 14*Règim d'intervenció administrativa*

1. Les administracions públiques competents hauran d'aplicar, en relació amb l'enllumenat exterior, les previsions contingudes en aquesta llei i en les seues normes de desenvolupament, en els règims d'autorització ambiental, llicència ambiental i comunicació ambiental, així com, si és el cas, en l'avaluació d'impacte ambiental de projectes.

2. A aquests efectes, les característiques de l'enllumenat exterior, ajustades a les disposicions d'aquesta llei i les seues normes de desenvolupament, es faran constar en la documentació tècnica que haja d'aportar-se amb la sol·licitud d'autorització ambiental, llicència ambiental i amb la comunicació ambiental, així com en la valoració dels efectes sobre l'entorn en l'estudi d'impacte ambiental o, si és el cas, en el document ambiental, així com la valoració dels efectes sobre el paisatge i el document d'integració paisatgística.

3. La zonificació formarà part de l'avaluació ambiental de plans, programes i projectes . Els instruments d'ordenació del territori de caràcter supramunicipal hauran de tindre en compte en la seu elaboració la zonificació establecida en aquesta llei.

4. Aquest article és aplicable a l'enllumenat interior en els supòsits a què fa referència l'article 3 d'aquesta llei.

Article 15*Contractació pública de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic i entitats locals en l'àmbit de la Comunitat Valenciana*

Les entitats del sector públic en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i les entitats locals de la Comunitat Valenciana inclouran en els plecs de prescripcions tècniques particulars dels contractes d'obres, serveis, subministraments, concessions o acords en el marc de la central de compres, que projecten, instal·len, mantinguen o subministren elements d'il·luminació, així com centrals de compra que puguen resultar afectats per aquesta llei, els requisits que ha de complir necessàriament l'enllumenat exterior per a ajustar-se als criteris de prevenció i correcció de la contaminació lumínica i estalvi energètic establits per aquesta llei i les seues normes de desplegament.

CAPÍTOL V
RÈGIM ECONÒMIC**Article 16***Recursos econòmics*

Els recursos econòmics per a la protecció del medi ambient contra la contaminació lumínica estarán integrats per:

a) Els crèdits consignats en els pressupostos dels òrgans competents.

Artículo 14*Régimen de intervención administrativa*

1. Las administraciones públicas competentes aplicarán, en relación con el alumbrado exterior, las previsiones contenidas en esta ley y en sus normas de desarrollo, en los regímenes de autorización ambiental, licencia ambiental y comunicación ambiental, así como, en su caso, en la evaluación de impacto ambiental de proyectos.

2. A tales efectos, las características del alumbrado exterior, ajustadas a las disposiciones de la presente ley y sus normas de desarrollo, se harán constar en la documentación técnica que deba aportarse con la solicitud de autorización ambiental, licencia ambiental y con la comunicación ambiental, así como en la valoración de los efectos sobre el entorno en el estudio de impacto ambiental o, en su caso, en el documento ambiental, así como la valoración de los efectos sobre el paisaje y el documento de integración paisajística.

3. La zonificación formará parte de la evaluación ambiental de planes, programas y proyectos . Los instrumentos de ordenación del territorio de carácter supramunicipal tendrán en cuenta en su elaboración la zonificación establecida en la presente ley.

4. El presente artículo es aplicable al alumbrado interior en los supuestos a que se refiere el artículo 3 de la presente ley.

Artículo 15*Contratación pública de la Administración de la Generalitat y su sector público y entidades locales en el ámbito de la Comunitat Valenciana*

Las entidades del sector público en el ámbito de la Comunitat Valenciana y las entidades locales de la Comunitat Valenciana incluirán en los pliegos de prescripciones técnicas particulares de los contratos de obras, servicios, suministros, concesiones o acuerdos en el marco de la central de compras, que proyecten, instalen, mantengan o suministren elementos de iluminación, así como centrales de compra que puedan verse afectados por esta ley, los requisitos que ha de cumplir necesariamente el alumbrado exterior para ajustarse a los criterios de prevención y corrección de la contaminación lumínica y ahorro energético establecidos por la presente ley y sus normas de desarrollo.

CAPÍTULO V
RÉGIMEN ECONÓMICO**Artículo 16***Recursos económicos*

Los recursos económicos para la protección del medio ambiente contra la contaminación lumínica estarán integrados por:

a) Los créditos consignados en los presupuestos de los órganos competentes.

b) Les aportacions i ajudes atorgades per les institucions comunitàries, altres administracions públiques, així com entitats privades.

c) Qualsevol altre dret o ingrés de naturalesa pública o privada.

Article 17

Règim d'ajudes

Per part de l'Administració de la Generalitat s'establiran línies d'ajudes específiques per a promoure l'adaptació dels enllumenats exteriors a les prescripcions de la present llei.

CAPÍTOL VI POTESTAT D'INSPECCIÓ I CONTROL I RÈGIM SANCIONADOR

Article 18

Potestat d'inspecció i control

1. Les potestats d'inspecció i control del compliment d'aquesta llei correspcionaran:

a) A la Conselleria competent en matèria d'inspecció mediambiental per a actuacions realitzades en la zona E1 o en la resta de zones quan les instal·lacions objecte d'inspecció siguin de titularitat municipal, o d'altres administracions públiques.

b) A les entitats locals per a actuacions realitzades en la resta de zones.

2. Els òrgans de qualsevol administració pública amb funcions d'inspecció en matèria de seguretat industrial o protecció mediambiental, quan tinguen coneixement de fets que pogueren constituir una infracció a la present llei hauran de posar-los en coneixement de l'òrgan competent per a iniciar el procediment sancionador, acompanyats d'una acta o informe en què es reculla el relat dels fets que puguen constituir infracció i la identificació dels presumpcions responsables, si fora possible.

Article 19

Responsables

1. Seran subjectes responsables de les infraccions previstes en aquesta llei la promotora o el promotor, titulares i operadors i operadores d'instal·lacions, dispositius o elements d'il·luminació en el territori de la Comunitat Valenciana que incorreguen en les accions o omissions tipificades en aquesta.

2. Quan el compliment d'una obligació establecida per una norma amb rang de llei corresponga a diverses persones conjuntament, respondran de manera solidària de les infraccions que, si és el cas, es cometan i de les sancions que s'imposen. No obstant això, quan la sanció siga pecuniària i

b) Las aportaciones y ayudas otorgadas por las instituciones comunitarias, otras administraciones públicas, así como entidades privadas.

c) Cualquier otro derecho o ingreso de naturaleza pública o privada.

Artículo 17

Régimen de ayudas

Por parte de la Administración de la Generalitat se establecerán líneas de ayudas específicas para promover la adaptación de los alumbrados exteriores a las prescripciones de la presente ley.

CAPÍTULO VI POTESTAD DE INSPECCIÓN Y CONTROL Y RÉGIMEN SANCIONADOR

Artículo 18

Potestad de inspección y control

1. Las potestades de inspección y control del cumplimiento de esta ley corresponderán:

a) A la Conselleria competente en materia de inspección medioambiental para actuaciones realizadas en la zona E1 o en el resto de zonas cuando las instalaciones objeto de inspección sean de titularidad municipal, o de otras administraciones públicas.

b) A las entidades locales para actuaciones realizadas en el resto de zonas.

2. Los órganos de cualquier administración pública con funciones de inspección en materia de seguridad industrial o protección medioambiental, cuando tengan conocimiento de hechos que pudieran constituir una infracción a la presente ley deberán ponerlos en conocimiento del órgano competente para iniciar el procedimiento sancionador, acompañados de un acta o informe en que se recoja el relato de los hechos que puedan constituir infracción y la identificación de los presuntos responsables, si fuera posible.

Artículo 19

Responsables

1. Serán sujetos responsables de las infracciones contempladas en esta ley la promotora o el promotor, titulares y operadores y operadoras de instalaciones, dispositivos o elementos de iluminación en el territorio de la Comunitat Valenciana que incurran en las acciones u omisiones tipificadas en ella.

2. Cuando el cumplimiento de una obligación establecida por una norma con rango de ley corresponda a varias personas conjuntamente, responderán de forma solidaria de las infracciones que, en su caso, se cometan y de las sanciones que se impongan. No obstante, cuando la sanción sea pecuniaria y

sigue posible s'individualitzarà en la resolució en funció del grau de participació de cada responsable.

Article 20

Procediment sancionador

El procediment administratiu aplicable per a la imposició de les sancions fixades per aquesta llei és l'establít en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i d'acord amb els principis del procediment sancionador establits en la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

sea posible se individualizará en la resolución en función del grado de participación de cada responsable.

Artículo 20

Procedimiento sancionador

El procedimiento administrativo aplicable para la imposición de las sanciones fijadas por esta ley es el establecido en la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas, y de acuerdo con los principios del procedimiento sancionador establecidos en la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público.

Article 21

Mesures de caràcter provisional

1. Abans de la iniciació del procediment sancionador, si l'administració autonòmica o municipal competent detecta l'existència de fets o circumstàncies potencialment vulneradors de les previsions d'aquesta llei o que puguen ser constitutius d'infracció, en els casos d'urgència inajornable i per a la protecció provisional dels interessos implicats, podrà adoptar de forma motivada i amb audiència prèvia al presumpte infractor les mesures provisionals que resulten necessàries i proporcionades perquè es corregisquen les deficiències observades. Aquest requeriment serà notificat a la persona presuntament infractora, que en el termini de 10 dies haurà d'adoptar les mesures provisionals establides com a necessàries i proporcionades perquè es corregisquen les referides deficiències.

Les mesures provisionals hauran de ser confirmades, modificades o alçades en l'acord d'iniciació del procediment, que haurà d'efectuar-se dins dels quinze dies següents a la seu adopció, el qual podrà ser objecte del recurs que corresponga.

En tot cas, aquestes mesures quedaran sense efecte si no s'inicia el procediment en aquest termini o quan l'acord d'iniciació no continga un pronunciament exprés sobre aquestes.

2. En cas que el requeriment siga desatès, l'administració competent per a sancionar la potencial infracció pot acordar, prèvia audiència al responsable, les mesures necessàries i proporcionades per a aconseguir el compliment de la llei.

Artículo 21

Medidas de carácter provisional

1. Antes de la iniciación del procedimiento sancionador, si la administración autonómica o municipal competente detecta la existencia de hechos o circunstancias potencialmente vulneradores de las previsiones de esta ley o que puedan ser constitutivos de infracción, en los casos de urgencia inaplazable y para la protección provisional de los intereses implicados, podrá adoptar de forma motivada y con audiencia previa al presunto infractor las medidas provisionales que resulten necesarias y proporcionadas para que se corrijan las deficiencias observadas. Dicho requerimiento será notificado a la persona presuntamente infractora, que en el plazo de 10 días deberá adoptar las medidas provisionales establecidas como necesarias y proporcionadas para que se corrijan las referidas deficiencias.

Las medidas provisionales deberán ser confirmadas, modificadas o levantadas en el acuerdo de iniciación del procedimiento, que deberá efectuarse dentro de los quince días siguientes a su adopción, el cual podrá ser objeto del recurso que proceda.

En todo caso, dichas medidas quedarán sin efecto si no se inicia el procedimiento en dicho plazo o cuando el acuerdo de iniciación no contenga un pronunciamiento expreso acerca de las mismas.

2. En caso de que el requerimiento sea desatendido, la administración competente para sancionar la potencial infracción puede acordar, previa audiencia al responsable, las medidas necesarias y proporcionadas para conseguir el cumplimiento de la ley.

Article 22

Infraccions

1. Constitueixen infracció administrativa les accions i omissions que contravenguen els deures i prohibicions que estableix aquesta llei, d'acord amb la tipificació i la graduació que s'estableix en l'article 23.

2. Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

3. Les infraccions seran objecte, prèvia incoació del corresponent expedient, de les sancions administratives establides

Artículo 22

Infracciones

1. Constituyen infracción administrativa las acciones y omisiones que contravengan los deberes y prohibiciones que establece la presente ley, de acuerdo con la tipificación y la graduación que se establece en el artículo 23.

2. Las infracciones se clasifican en leves, graves y muy graves.

3. Las infracciones serán objeto, previa incoación del oportuno expediente, de las sanciones administrativas

en aquest títol, sense perjudici de la responsabilitat civil o d'un altre ordre que hi poguera concórrer.

Article 23

Tipificació d'infraccions

1. Són infraccions lleus:

a) Vulnerar dins d'un marge de fins a dues hores en un dia el règim horari d'ús de l'enllumenat.

b) Incomplir en més del 3% fins al 8% les limitacions establides del flux hemisfèric superior instal·lat, emés per les noves lluminàries instal·lades, d'acord amb l'àmbit d'aplicació establert en l'article 3.

2. Són infraccions greus:

a) Vulnerar més de dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat en un dia.

b) Incomplir en més del 8% fins al 15% les limitacions establides del flux hemisfèric superior instal·lat, emés per les noves lluminàries instal·lades d'acord amb l'àmbit d'aplicació establert en l'article 3.

c) Instal·lar aparells d'il·luminació que no complisquen prescripcions tècniques establides per aquesta llei o les seues normes de desplegament.

d) Dur a terme una modificació de l'enllumenat exterior que n'altere la intensitat, l'espectre o el flux hemisfèric superior instal·lat, de manera que deixe de complir les prescripcions d'aquesta llei o de la normativa que la desplegue.

e) Impedir, retardar o obstruir l'activitat de control i inspecció de l'Administració.

f) Cometre una infracció lleu en una zona E1 o punt de referència.

g) La reincidència, per comissió en el terme d'un any de més d'una infracció lleu, quan així haja sigut declarat per resolució ferma.

3. Són infraccions molt greus:

a) Les indicades en els epígrafs b, c, d i e de l'apartat anterior, si causen un dany greu al medi natural o es duen a terme en una zona de màxima vulnerabilitat lumínica.

b) Vulnerar més de dues hores el règim horari d'ús de l'enllumenat de manera continuada per períodes de temps superiors a tres dies consecutius.

c) Incomplir en més del 15% les limitacions establides reglamentàriament del flux hemisfèric superior instal·lat, emés per les noves lluminàries instal·lades d'acord amb l'àmbit d'aplicació establert en l'article 3.

d) La reincidència, per comissió en el terme d'un any de més d'una infracció greu, quan així haja sigut declarat per resolució ferma.

establecidas en el presente título, sin perjuicio de la responsabilidad civil o de otro orden que pudiera concurrir.

Artículo 23

Tipificación de infracciones

1. Son infracciones leves:

a) Vulnerar dentro de un margen de hasta dos horas en un día el régimen horario de uso del alumbrado.

b) Incumplir en más del 3% hasta el 8% las limitaciones establecidas del flujo hemisférico superior instalado, emitido por las nuevas luminarias instaladas, de acuerdo con el ámbito de aplicación establecido en el art.3.

2. Son infracciones graves:

a) Vulnerar más de dos horas el régimen horario de uso del alumbrado en un día.

b) Incumplir en más del 8% hasta el 15% las limitaciones establecidas del flujo hemisférico superior instalado, emitido por las nuevas luminarias instaladas de acuerdo con el ámbito de aplicación establecido en el art.3.

c) Instalar aparatos de iluminación que no cumplan prescripciones técnicas establecidas por la presente ley o sus normas de desarrollo.

d) Llevar a cabo una modificación del alumbrado exterior que altere su intensidad, su espectro o el flujo hemisférico superior instalado, de manera que deje de cumplir las prescripciones de la presente ley o de la normativa que la desarrolle.

e) Impedir, retardar u obstruir la actividad de control e inspección de la Administración.

f) Cometer una infracción leve en una zona E1 o punto de referencia.

g) La reincidencia, por comisión en el término de un año de más de una infracción leve, cuando así haya sido declarado por resolución firme.

3. Son infracciones muy graves:

a) Las indicadas en los epígrafes b, c, d y e del apartado anterior, si causan un daño grave al medio natural o se llevan a cabo en una zona de máxima vulnerabilidad lumínica.

b) Vulnerar más de dos horas el régimen horario de uso del alumbrado de manera continuada por períodos de tiempo superiores a tres días consecutivos.

c) Incumplir en más del 15% las limitaciones establecidas reglamentariamente del flujo hemisférico superior instalado, emitido por las nuevas luminarias instaladas de acuerdo con el ámbito de aplicación establecido en el art.3.

d) La reincidencia, por comisión en el término de un año de más de una infracción grave, cuando así haya sido declarado por resolución firme.

e) Cometre una infracció greu en una zona E1 o punt de referència.

Article 24

Tipus de sancions

Les infraccions a aquesta llei seran sancionades de la manera següent:

- a) Les infraccions lleus se sancionaran amb multes de dos-cents (200) a huit-cents (800) euros.
- b) Les infraccions greus se sancionaran amb multes de huit-cents un (801) a quatre mil (4.000) euros.
- c) Les infraccions molt greus podran sancionar-se amb multes de quatre mil un (4.001) a quaranta mil (40.000) euros.

Article 25

Criteris de graduació de les sancions

Les sancions hauran de guardar la necessària proporcionalitat amb la gravetat dels fets constitutius de la infracció, i es graduaran atenent els criteris següents:

- a) El grau de culpabilitat o l'existència d'intencionalitat.
- b) La continuïtat o persistència en la conducta infractora.
- c) La naturalesa dels perjudicis causats.
- d) La reincidència, per comissió en el terme d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així haja sigut declarat per resolució ferma en la via administrativa.

Article 26

Multes coercitives i reparació dels danys

1. L'administració amb competències per a sancionar podrà acordar la imposició de multes coercitives, reiterades per períodes de temps que siguin suficients per a complir allò que ordenen les mesures cautelars adoptades o les resolucions sancionadores que s'hagen dictat.

2. La imposició d'aquestes multes coercitives, la quantia de les quals no podrà superar els mil (1.000) euros, exigirà que en el requeriment s'indique el termini de què es disposa per al compliment de l'obligació i la quantia de la multa que pot ser imposta. En tot cas, el termini haurà de ser suficient per a complir l'obligació. En el cas que, una vegada imposta la multa coercitiva, es mantinga l'incompliment que l'ha motivada, podrà reiterar-se les vegades que siguin necessàries fins al compliment de l'obligació, sense que en cap cas el termini fixat en els nous requeriments puga ser inferior al fixat en el primer. Les multes coercitives són independents i compatibles amb les que es puguen imposar en concepte de sanció.

e) Cometer una infracción grave en una zona E1 o punto de referencia.

Artículo 24

Tipos de sanciones

Las infracciones a esta ley serán sancionadas del siguiente modo:

- a) Las infracciones leves se sancionarán con multas de doscientos (200) a ochocientos (800) euros.
- b) Las infracciones graves se sancionarán con multas de ochocientos uno (801) a cuatro mil (4.000) euros.
- c) Las infracciones muy graves podrán sancionarse con multas de cuatro mil uno (4.001) a cuarenta mil (40.000) euros.

Artículo 25

Criterios de graduación de las sanciones

Las sanciones deberán guardar la necesaria proporcionalidad con la gravedad de los hechos constitutivos de la infracción, y se graduarán en atención a los siguientes criterios:

- a) El grado de culpabilidad o la existencia de intencionalidad.
- b) La continuidad o persistencia en la conducta infractora.
- c) La naturaleza de los perjuicios causados.
- d) La reincidencia, por comisión en el término de un año de más de una infracción de la misma naturaleza cuando así haya sido declarado por resolución firme en vía administrativa.

Artículo 26

Multas coercitivas y reparación de los daños

1. La administración con competencias para sancionar podrá acordar la imposición de multas coercitivas, reiteradas por períodos de tiempo que sean suficientes para cumplir lo ordenado en las medidas cautelares adoptadas o en las resoluciones sancionadoras que se hayan dictado.

2. La imposición de dichas multas coercitivas, cuya cuantía no podrá superar los mil (1.000) euros, exigirá que en el requerimiento se indique el plazo de que se dispone para el cumplimiento de la obligación y la cuantía de la multa que puede ser impuesta. En todo caso, el plazo deberá ser suficiente para cumplir la obligación. En el caso de que, una vez impuesta la multa coercitiva, se mantenga el incumplimiento que la ha motivado, podrá reiterarse las veces que sean necesarias hasta el cumplimiento de la obligación, sin que en ningún caso el plazo fijado en los nuevos requerimientos pueda ser inferior al fijado en el primero. Las multas coercitivas son independientes y compatibles con las que se puedan imponer en concepto de sanción.

3. La imposició de sancions comportarà l'obligació de restaurar la legalitat i, si la reparació no és possible, s'indemnitzaran els danys i perjudicis.

Article 27

Competència per a sancionar i termini per a resoldre i notificar

1. L'exercici de la potestat sancionadora a les infraccions regulades en la present llei corresindrà a l'administració autònoma o local que siga competent per a autoritzar l'activitat, el pla o el projecte, excepte quan es tracte d'infraccions cometes en la zona E1 o d'infraccions suposadament cometes per una altra administració pública, i en aquest cas corresindrà a l'Administració de la Generalitat.

2. Reglamentàriament es determinaran els òrgans competents per a iniciar i resoldre els procediments sancionadors.

3. El termini màxim per a resoldre i notificar el procediment sancionador serà d'un any.

4. La resolució que pose fi al procediment serà executiva quan no s'hi puga interposar cap recurs ordinari en via administrativa, i es podrà adoptar en aquesta les disposicions cautelars necessàries per a garantir la seu eficàcia en tant no siga executiva i que consistiran en el manteniment de les mesures provisionals que, si és el cas, s'hagueren adoptat.

Quan la resolució siga executiva, es podrà suspendre cautelarment si la persona interessada manifesta a l'Administració la seua intenció d'interposar recurs contenciosos-administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, aquesta suspensió cautelar finalitzarà d'acord amb el que s'estableix en l'article 90.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Collaboració autonòmica i campanyes de difusió i conscienciació

1. La Generalitat col·laborarà amb els ajuntaments per a garantir l'adaptació dels enllumenats públics municipals a les prescripcions de la present llei, especialment, i promourà accions conjunes de sensibilització en matèria de lluita contra la contaminació lumínica i foment de l'estalvi energètic.

2. L'Administració de la Generalitat promourà campanyes de difusió i conscienciació ciutadana en relació amb la problemàtica que comporta la contaminació lumínica, així com la necessitat que els sistemes d'il·luminació siguin eficients energèticament de manera que es contribuïsca a l'estalvi energètic.

3. D'acord amb el principi de col·laboració, es promourà també la col·laboració entre la Generalitat i les universitats, organitzacions de la societat civil relacionada amb aquesta llei, així com, si és el cas, amb l'Administració general de l'Estat i els seus organismes, per a impulsar la implantació de les mesures que regula aquesta llei.

3. La imposición de sanciones conllevará la obligación de restaurar la legalidad y, si la reparación no es posible, se indemnizarán los daños y perjuicios.

Artículo 27

Competencia para sancionar y plazo para resolver y notificar

1. El ejercicio de la potestad sancionadora a las infracciones reguladas en la presente ley corresponderá a la administración autonómica o local que sea competente para autorizar la actividad, el plan o el proyecto, salvo cuando se trate de infracciones cometidas en la zona E1 o de infracciones supuestamente cometidas por otra administración pública, en cuyo caso corresponderá a la Administración de la Generalitat.

2. Reglamentariamente se determinarán los órganos competentes para iniciar y resolver los procedimientos sancionadores.

3. El plazo máximo para resolver y notificar el procedimiento sancionador será de un año.

4. La resolución que ponga fin al procedimiento será ejecutiva cuando no quepa contra ella ningún recurso ordinario en vía administrativa, pudiendo adoptarse en la misma las disposiciones cautelares precisas para garantizar su eficacia en tanto no sea ejecutiva y que podrán consistir en el mantenimiento de las medidas provisionales que en su caso se hubieran adoptado.

Cuando la resolución sea ejecutiva, se podrá suspender cautelarmente, si el interesado manifiesta a la Administración su intención de interponer recurso contencioso-administrativo contra la resolución firme en vía administrativa, dicha suspensión cautelar finalizará de acuerdo con lo establecido en el art.90.3 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Pùblicas.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Disposición adicional primera

Colaboración autonómica y campañas de difusión y concienciación

1. La Generalitat colaborará con los ayuntamientos para garantizar la adaptación de los alumbrados públicos municipales a las prescripciones de la presente ley, en especial, y promoverá acciones conjuntas de sensibilización en materia de lucha contra la contaminación lumínica y fomento del ahorro energético.

2. La Administración de la Generalitat promoverá campañas de difusión y concienciación ciudadana en relación con la problemática que conlleva la contaminación lumínica, así como la necesidad de que los sistemas de iluminación sean eficientes energéticamente de manera que se contribuya al ahorro energético.

3. De acuerdo con el principio de colaboración, se promoverá también la colaboración entre la Generalitat y las Universidades, organizaciones de la sociedad civil relacionada con esta ley, así como, si procede, con la Administración General del Estado y sus Organismos, para impulsar la implantación de las medidas que regula la presente ley.

Disposició addicional segona

Informació ciutadana

A l'efecte de l'oportú coneixement ciutadà de l'aplicació d'aquesta llei i la consecució dels objectius de protecció del cel nocturn, la Generalitat publicarà biennalment en la pàgina web de la conselleria competent en matèria de medi ambient un informe sobre la contaminació lumínica i eficiència energètica en la Comunitat Valenciana, sobre el seu avanç o disminució, posant l'accent principalment en els seus efectes sobre els parcs naturals valencians, i que incorporarà en la seua anàlisi la perspectiva de gènere.

A més, i per a la consecució dels objectius d'estalvi energètic, els ajuntaments publicaran anualment la dada de consum energètic en enllumenat públic per habitant, expressat en kWh/habitant del municipi.

Disposició addicional tercera

Termini per a l'aprovació del reglament de desenvolupament d'aquesta llei

El reglament de desplegament d'aquesta llei s'aprovarà en el termini màxim d'1 any des que entre en vigor.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Zonificació

Fins que s'establisca la zonificació d'un territori, les àrees estaran delimitades per l'ús característic de la zona i l'ús predominant del sòl.

Disposició transitòria segona

Enllumenats existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei

Els enllumenats exteriors existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei podran mantindre inalterades les seues condicions tècniques fins al final de la vida útil de l'equip i els seus elements, sense perjudici de l'aplicació d'aquesta llei als projectes de remodelació i ampliació de les instal·lacions d'acord amb el que s'estableix en l'article 3.1, i d'acord amb el que s'estableix en la normativa aplicable en matèria d'estalvi i eficiència energètica i reducció de la contaminació lumínica en instal·lacions d'enllumenat exterior i les seues instruccions tècniques.

Disposició transitòria tercera

Plans municipals d'il·luminació exterior en els municipis de la Comunitat Valenciana

Els ajuntaments de la Comunitat Valenciana, en el termini de dos anys de l'entrada en vigor d'aquesta llei, hauran d'elaborar i presentar davant la conselleria competent en matèria de medi ambient el pla municipal d'il·luminació exterior en els seus municipis que preveu l'article 12.3.

Disposición adicional segunda

Información ciudadana

A los efectos del oportuno conocimiento ciudadano de la aplicación de esta ley y la consecución de los objetivos de protección del cielo nocturno, la Generalitat publicará bienalmente en la página web de la conselleria competente en materia de medio ambiente un informe sobre la contaminación lumínica y eficiencia energética en la Comunitat Valenciana, sobre su avance o disminución, haciendo especial hincapié en sus efectos sobre los parques naturales valencianos, y que incorporará en su análisis la perspectiva de género.

Además, y para la consecución de los objetivos de ahorro energético, los ayuntamientos publicarán anualmente el dato de consumo energético en alumbrado público por habitante, expresado en kWh/habitante del municipio.

Disposición adicional tercera

Plazo para la aprobación del reglamento de desarrollo de esta ley

El reglamento de desarrollo de esta ley se aprobará en el plazo máximo de 1 año desde la entrada en vigor de la presente ley.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Disposición transitoria primera

Zonificación

Hasta que se establezca la zonificación de un territorio, las áreas vendrán delimitadas por el uso característico de la zona y el uso predominante del suelo.

Disposición transitoria segunda

Alumbrados existentes a la entrada en vigor de la presente ley

Los alumbrados exteriores existentes a la entrada en vigor de la presente ley podrán mantener inalteradas sus condiciones técnicas hasta el final de la vida útil del equipo y sus elementos, sin perjuicio de la aplicación de esta ley a los proyectos de remodelación y ampliación de las instalaciones de acuerdo con lo establecido en su art.3.1, y de acuerdo a lo establecido en la normativa aplicable en materia de ahorro y eficiencia energética y reducción de la contaminación lumínica en instalaciones de alumbrado exterior y sus instrucciones técnicas.

Disposición transitoria tercera

Planes municipales de iluminación exterior en los municipios de la Comunitat Valenciana

Los ayuntamientos de la Comunitat Valenciana en el plazo de dos años de la entrada en vigor de esta ley, deben elaborar y presentar ante la Conselleria competente en materia de medio ambiente el plan municipal de iluminación exterior en sus municipios previsto en el art. 12.3 en la misma.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

Habilitació normativa

Es faculta el Consell per a dictar les disposicions reglamentàries i les normes tècniques per al desplegament i aplicació de la present llei, així com per a actualitzar la quantia de les multes que preveu.

Disposició final segona

Ordenances vigents

Les ordenances existents sobre les matèries regulades en aquesta llei hauran de ser adaptades a la mateixa llei pels ajuntaments, en el termini màxim de cinc anys des de la seu entrada en vigor.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el DOGV.

Projecte de llei, de la Generalitat, de protecció lumínica del medi nocturn a la Comunitat Valenciana (RE número 69.814). Tramesa a la comissió i obertura del termini perquè les persones interessades puguen presentar propostes de compareixença i esmenes en compliment de la Resolució de caràcter general 5/IX.

MESA DE LES CORTS VALENCIANES

La Mesa de les Corts Valencianes, en la reunió de 28 de febrer de 2023, ha acordat tramitar el Projecte de llei, de la Generalitat, de protecció lumínica del medi nocturn a la Comunitat Valenciana (RE número 69.814). Així mateix, la Mesa, sense perjudici del coneixement posterior de la Junta de Síndics, ha adoptat l'acord següent:

1. Trametre aquest projecte de llei a la Comissió de Medi Ambient, Aigua i Ordenació del Territori d'acord amb el que disposen els articles 114 i 115 del Reglament de les Corts Valencianes.
2. Obrir un termini de cinc dies, a partir de l'endemà de la publicació del projecte de llei en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, perquè les persones interessades puguen presentar propostes de compareixença en compliment de l'article 188 del Reglament de les Corts Valencianes i de la Resolució de caràcter general 5/IX, i perquè la ciutadania, les associacions més representatives i els ajuntaments puguen plantejar esmenes al projecte de llei d'acord amb l'article 117 del Reglament de les Corts Valencianes.

En el cas d'acordar-se la substancialitat de compareixences, el termini de presentació d'esmenes s'entindrà prorrogat fins l'endemà de la substancialitat d'aquestes.

DISPOSICIONES FINALES

Disposición final primera

Habilitación normativa

Se faculta al Consell para dictar las disposiciones reglamentarias y las normas técnicas para el desarrollo y aplicación de la presente ley, así como para actualizar la cuantía de las multas previstas en esta ley.

Disposición final segunda

Ordenanzas vigentes

Las ordenanzas existentes sobre las materias reguladas en esta ley deberán ser adaptadas a ella por los ayuntamientos, en el plazo máximo de cinco años desde su entrada en vigor.

Disposición final tercera

Entrada en vigor

La presente ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el DOGV.

Proyecto de ley, de la Generalitat, de protección lumínica del medio nocturno en la Comunitat Valenciana (RE número 69.814). . Envío a la comisión y apertura del plazo para que las personas interesadas puedan presentar propuestas de comparecencia y enmiendas en cumplimiento de la Resolución de carácter general 5/IX.

MESA DE LAS CORTS VALENCIANAS

La Mesa de las Corts Valencianas, en la reunión de 28 de febrero de 2023, ha acordado tramitar el Proyecto de ley, de la Generalitat, de protección lumínica del medio nocturno en la Comunitat Valenciana (RE número 69.814). Asimismo, la Mesa, sin perjuicio del conocimiento posterior de la Junta de Síndicos, ha adoptado el siguiente acuerdo:

1. Remitir este proyecto de ley a la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio de acuerdo con lo establecido por los artículos 114 y 115 del Reglamento de las Corts Valencianas.
2. Abrir un plazo de cinco días, a partir del día siguiente al de la publicación del proyecto de ley en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, para que las personas interesadas puedan presentar propuestas de comparecencia en cumplimiento del artículo 188 del Reglamento de las Corts Valencianas y de la Resolución de carácter general 5/IX, y para que la ciudadanía, las asociaciones más representativas y los ayuntamientos puedan plantear enmiendas al proyecto de ley de acuerdo con el artículo 117 del Reglamento de las Corts Valencianas.

En el caso de acordarse la celebración de comparecencias, el plazo de presentación de enmiendas se entenderá prorrogado hasta el día siguiente de la sustancialización de estas.